

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VÝBOR REGIONŮ EU A JEHO DOPADY NA
INSTITUCIONÁLNÍ STRUKTURU EU**

Autor práce: Jiří Grúnbauer

Studijní obor: Regionální studia

Forma studia: Kombinované

Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Katedra: Katedra společenských věd

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

GRÜNBAUER, J. *Výbor regionů EU a jeho dopady na institucionální strukturu EU : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 82 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: Evropská komise, Evropská unie, Evropský parlament, Maastrichtská smlouva, Rada EU, Výbor regionů

Bakalářská práce pojednává o Evropské unii jako o nadnárodním celku fungujícím na demokratických principech a vybrané instituci - Výboru regionů, který byl založen z důvodu efektivnějšího prosazování zájmů regionálních a místních samosprávných celků. Cílem této bakalářské práce je analýza instituce EU Výboru regionů a jeho dopadů na institucionální podobu Evropské unie.

Bakalářská práce je koncipována do dvou hlavních částí. V první části se práce věnuje historii vzniku, fungování, institucionální struktuře a roli poradních orgánů Evropské unie, která funguje jako nejdůležitější seskupení států v integraci starého kontinentu, které je velmi silným ekonomickým i politickým hráčem na mezinárodní scéně. Druhá část bakalářské práce se věnuje jednomu z nejmladších poradních orgánů Evropské unie, založenému Maastrichtskou smlouvou roku 1994, kterým je Výbor regionů. Je zde zpracována jeho institucionální podoba, fungování a poslání, pro které byl založen. Závěrečnou část tvoří dotazníkové šetření se zástupci ve Výboru regionů za Českou republiku a jeho vyhodnocení v závěru práce.

ABSTRACT

GRÚNBAUER, J. *The Committee of the Regions of EU and its impact on the institutional structure of the EU : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o.p.s., 2012. 82 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Key words: Committee of the regions, European Commission, European Council, European Parliament, European Union, Maastricht Treaty

The bachelor thesis treats with the European Union as a multinational unit working on democratic principles and on a selected institution – the Committee of the Regions which has been founded due to more effective enforcement of regional and local authorities' interests. The aim of the thesis is an analyses of an EU institution – the Committee of the Regions and its consequences on institutional appearance of the EU.

The bachelor thesis consists of two parts. The first part deals with history of the foundation, functioning, institutional structure and the role of advisory bodies of the EU which works as the most important group of countries within integration of the old continent being a very powerful economic and political component on the international field. The second part of the thesis is dedicated to one of the youngest advisory bodies of the EU, founded by the Maastricht Treaty in 1994, the Committee of the Regions. Its institutional structure, functioning and mission for which it has been founded are executed in this part. The final part is composed of a questionnaire survey with Czech representatives in the Committee of the Regions and the survey's evaluation at the end of the thesis.

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 EVROPSKÁ UNIE, FUNGOVÁNÍ A JEJÍ INSTITUCIONÁLNÍ PODOBA..	11
2.1 Počátky evropské integrace.....	11
2.1.1 Motivy vedoucí k evropské integraci.....	12
2.2 Dějiny Evropské unie.....	13
2.3 Základní principy fungování Evropské unie.....	20
2.3.1 Obecné cíle fungování Evropské unie.....	22
2.3.2 Rozhodovací procesy v EU.....	22
2.4 Instituce Evropské unie.....	25
2.4.1 Rada Evropské unie, Evropská rada.....	25
2.4.2 Evropská komise.....	27
2.4.3 Evropský parlament.....	28
2.4.4 Ostatní instituce a orgány Evropské unie.....	29
2.4.4.1 Soudnictví Evropské unie.....	29
2.4.4.2 Evropský účetní dvůr.....	30
2.4.4.3 Finanční instituce Evropské unie.....	31
2.4.4.4 Poradní orgány Evropské unie.....	32
2.4.4.5 Výbor regionů.....	32
2.4.4.6 Interinstitucionální orgány Evropské unie.....	32
2.4.4.7 Evropský veřejný ochránce práv.....	33
2.4.4.8 Evropský inspektor ochrany údajů.....	33
2.4.4.9 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF).....	33
2.4.4.10 Agentury a decentralizované orgány.....	34
3 VÝBOR REGIONŮ EVROPSKÉ UNIE A JEHO ROLE	
V INSTITUCIONÁLNÍ STRUKTUŘE EU.....	35
3.1 Činnost a rozhodování Výboru regionů Evropské unie.....	36
3.1.1 Oblasti konzultace Výboru regionů.....	37
3.1.2 Změny ve Výboru regionů po příchodu Lisabonské smlouvy.....	37
3.2 Struktura Výboru regionů.....	38
3.2.1 Členové a náhradníci.....	38
3.2.1.1 Vývoj členské základny Výboru regionů.....	39

3.2.1.2	Členská základna za Českou republiku	40
3.2.2	Předsednictvo Výboru regionů.....	44
3.2.3	Generální tajemník.....	45
3.2.4	Generální sekretariát	45
3.2.5	Plenární shromáždění	46
3.2.6	Národní delegace.....	46
3.2.7	Výbor pro administrativní a finanční záležitosti (CAFA).....	47
3.2.8	Komise Výboru regionů Evropské unie.....	47
3.2.9	Politické skupiny působící ve Výboru regionů	48
3.3	Evropsko – středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM) ..	49
3.4	Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP).....	49
3.5	Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).....	50
3.6	Rozpočet Evropské unie a Výbor regionů	50
3.7	Výbor regionů a jeho dopady na automobilový průmysl v době celosvětové hospodářské krize.....	52
3.8	Platforma pro monitorování strategie Evropa 2020	53
4	DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ S ČESKÝMI ZÁSTUPCI VE VÝBORU REGIONŮ.....	55
	ZÁVĚR.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	66
	SEZNAM TABULEK	66
	SEZNAM GRAFŮ	66
	SEZNAM ZKRATEK.....	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

V současné době všude kolem sebe slyšíme o probíhající celosvětové globalizaci a evropské integraci. Probíhající integrační procesy postupně rozšiřovaly a nadále rozšiřují svá působení v širších oblastech zájmů a vytvářejí tak zcela novou realitu, která postupně nutí státy upouštět od centralistického rozhodování a přenechat tak část svých pravomocí trendu decentralizovaného rozhodování.

S rozšiřováním veřejné správy a Evropské unie jako celku bylo nutné zapojovat legitimní volené zástupce regionálních a místních samosprávných celků do institucionálního rozhodovacího systému Evropské unie, a tím tak docílit organizované prosazování zájmů na institucionální úrovni určitého regionu nebo samosprávního celku, zlepšit celkové snahy, a plnit tím podobu globalizace a její výzvy.

V současné době Evropská unie ve snaze o přiblížení Evropy občanům klade větší důraz na pravomoc a podporu místním a regionálním orgánům do tvorby předpisů Evropské unie. Z celkového množství předpisů je v současné době více než tři čtvrtiny prováděno na místní či regionální úrovni.

Motivy pro snahu zvýšit postavení regionů a samosprávných celků, které vedou jejich zástupce k posilování a prosazování jejich priorit za hranicemi jednotlivých států až na mezinárodní scéně, se mohou v každém regionu či oblasti méně či více lišit. Vzniká také nový fenomén, který vedle státu a organizací vynáší obce, města a regiony jako aktéry mezinárodní politiky. V roce 1994 vzniká instituce - Výbor regionů, který je zakotven v Maastrichtské smlouvě a je hlavním aktérem v těchto záležitostech na mezinárodní scéně v oblastech dotýkajících se například: regionální politiky, vzdělávání, kultury, školství, dopravy, atd.

Tento jev tzv. aktérství na mezinárodní scéně objasňuje autor DRULÁK¹ ve své paradiplomatské studii „Podíl obecních a krajských samospráv na zahraniční politice ČR“ vychází při vymezování aktérství regionálních a místní jednotek z definice La Galése: „aktérství je na jedné straně schopnost integrovat zájmové skupiny, organizace a sociální skupiny a na druhé straně schopnost zastupovat tyto skupiny navenek a postupovat podle více či méně jednotlivých strategií ve spolupráci s podniky, státem jakož i jinými městy a regiony“.

¹ DRULÁK, P. *Podíl obecních a krajských samospráv na zahraniční politice ČR*. Praha, 2004, s. 63 - 69.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem této práce je celková analýza poradního orgánu Evropské unie ve věcech rozvoje regionálních zájmů – Výbor regionů, včetně dopadů jeho rozhodování na instituce Evropské unie. Součástí bakalářské práce je dotazníkové šetření se zástupci za Českou republiku ve Výboru regionů, s popisem fungování Evropské unie jako zřizovatele Výboru regionů, od počátku evropské integrace po současný stav, včetně institucí a politik, kterými se Evropská unie zabývá.

Bakalářská práce je členěna na čtyři hlavní části. První kapitola se věnuje metodice a cílům bakalářské práce. Jsou zde stanoveny základní cíle a nastíněna struktura a obsah bakalářské práce včetně použité metody dotazníkového šetření se zástupci ve Výboru regionů za Českou republiku.

V druhé kapitole je stručně nastíněna obecná historie a vývoj integračního procesu Evropy, problematika a institucionální podoba, včetně oblastí zájmů Evropské unie. Je zde vytvořen obecný nástin historie a důvody vzniku Evropské unie, kterými jsou především společenské potřeby, jak z hlediska vyrovnávání a zlepšování životní úrovně obyvatel starého kontinentu, tak i z hlediska určitého technického pokroku ve vědě, veřejného zdraví, azylové politiky a obecné bezpečnosti obyvatel s otázkami a všeobecnými hrozbami spojenými s celosvětovou globalizací. Cílem této kapitoly je shrnout důvody a historii vzniku Evropské unie, včetně řešení role jejích poradních orgánů a současné institucionální podoby.

Ve třetí kapitole je popsáno celkové fungování instituce Výboru regionů a důvody ke vzniku Výboru regionů, jako nejdůležitější instituci v prosazování zájmů dílčích útvarů v podobě měst, obcí a regionů, prostřednictvím jejich volených zástupců. Je zde také celkový nástin fungování rozhodovacích procesů, procesů volby zástupců a celková struktura celé instituce včetně statistiky rozpočtu Výboru regionů od roku 2010 do roku 2012. Třetí kapitola se také zabývá dopady existence Výboru regionů na problematiku v automobilovém průmyslu, v době nedávné celosvětové hospodářské krize, jejíž dopady přetrvávají dodnes a jsou vážnou hrozbou pro ekonomický růst, obzvláště některých regionů.

Čtvrtá kapitola obsahuje empirickou část práce, která je zaměřena na analýzu poradního orgánu Výboru regionů z hledisek: priorit zástupců za ČR, ovlivnění

politické příslušnosti zástupců ČR, rovného postavení ČR v tomto orgánu, negativních vlivů ovlivňujících prosazování zájmů zástupců a postoje ve vztahu k efektivitě Výboru regionů. Tato zjištění jsou provedena na základě dotazníkového šetření se členy Výboru regionů, kteří zastupují zájmy České republiky. Dotazník je sestaven ze šesti otázek, které vyjadřují názor člena a jeho priority v pozici zastupitele zájmů České republiky (blíže viz kapitola 4). Dotazník byl zaslán elektronickou formou, postupně všem současným jedenácti členům a jedenácti náhradníkům za Českou republiku (ve Výboru regionů), v listopadu roku 2011 a únoru roku 2012. Vyplněný dotazník se navrátil od sedmi dotazovaných zástupců (31,5 % z celkového počtu respondentů), převážnou částí z nich jsou členové strany ČSSD.

2 EVROPSKÁ UNIE, FUNGOVÁNÍ A JEJÍ INSTITUCIONÁLNÍ PODOBA

2.1 Počátky evropské integrace

Myšlenka na sjednocení starého kontinentu se v historii objevovala v mnoha podobách. Její počátky jsou mnohými autory datovány od starého Řecka, kdy na scénu vstupují integrační tendence středověké „svaté říše“, založené na univerzalistickém ideálu křesťanství a politickém uskutečnění v sjednotitelském úsilí Říše římské. Ideové zdroje současné doby jsou přičítány různým evropským osobnostem, jež se soustředily na hledání vhodného a fungujícího uspořádání společnosti. Bohužel u mála z nich však existuje konkrétní model sjednocení, jsou zde spíše jen obecné formulace vycházející z kulturní a duchovní blízkosti a podobnosti národů, bez konkrétních formulací politických a institucionálních kroků vedoucích k představovanému průběhu integrace. Z pohledu politické vědy a potencionální aplikace v praktické politice jsou považovány jen ty koncepce uskupení, které pokládají institucionalizovanou spolupráci za jeden z několika základních předpokladů k průběhu úspěšné evropské integrace.²

Konrad Adenauer (první kancléř Spolkové republiky Německo) na základě svých zkušeností z dob Třetí říše, kdy byl nacisty zbaven úřadu kolínského starosty, konstatoval: „míru lze dosáhnout jedině sjednocením Evropy.“ Alcide de Gasperi (premiér, ministr zahraničních věcí) byl také přesvědčen, že jedině sjednocení Evropy může zabránit válkám a fašismu. Neustále vyvíjel iniciativy zaměřené na sjednocení západní Evropy. Paul Henri Spaak (belgický politik) během druhé světové války připravoval plány na sloučení zemí Beneluxu a hned po válce prosazoval sjednocení Evropy. Sjednocování zemí prostřednictvím smluvních závazků mělo být zárukou míru a stability Evropy. Dle názoru Waltera Hallsteina (první prezident Evropské komise), bylo velmi důležité vytvoření společných ekonomických institucí pro úspěšnou politickou integraci. Hallstein pracoval na rychlé realizaci společného trhu, díky které se stal legendou v rychlosti sjednocování. Altiero Spinelli (italský politik), stál za úplným návrhem smlouvy o vytvoření federální Evropské unie předloženým Evropským parlamentem – tzv. Spinelliho plánem. Tento návrh byl v roce 1984 v parlamentu přijat drtivou většinou a stal se jedním z významných zdrojů inspirace pro posilování smluv v

² FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno, 2003, s. 31.

80. a 90. letech. Jean Monnet (francouzský ekonomický poradce a politik), zasvětil svůj život úsilí o evropskou integraci a inspiroval vyhlášení „Schumanova plánu“, jehož hlavním předpokladem bylo sloučení západoevropského těžkého průmyslu. Sir Winston Churchill (válečný zpravodaj a britský premiér), ve své „curyšské řeči“, pronesené „k mládeži Evropy“ 19. září 1946 na curyšské univerzitě, mluvil o potřebě učinit kroky, které by Evropu učinily tak svobodnou, jako je dnešní Švýcarsko. Robert Schuman (1886 – 1963) - francouzský ministr zahraničí, předložil 9. května 1950 návrh sjednocené Evropy, který konkretizuje předcházející prohlášení evropských politiků. Na základě tohoto návrhu později vzniká Evropské společenství uhlí a oceli.³

2.1.1 Motivy vedoucí k evropské integraci

Po druhé světové válce se objevilo mnoho motivů k evropské integraci, které ji odstartovaly do reálné podoby. Podnětem zde bylo nastartovat zničené hospodářství v Evropě.

K hlavním motivům neodmyslitelně patří:⁴

- *Evropská soudružnost jako možnost překonání destruktivních sil nacionalismu:* Nejsilnější motiv k evropské integraci, který stál za většinou pokusů o sjednocení kontinentu.
- *Evropská soudružnost jako možnost zkrocení Německa a umožnění jeho zpětného začlenění do mezinárodních politických a ekonomických vztahů:* Řešení „německého problému“ po 2. světové dostalo zcela odlišnou podobu než po 1. světové válce, kdy bylo politicky i ekonomicky izolováno a byly mu nařízeny velmi silné reparace spolu s podmínkami Versailleské smlouvy, které v Německu živily pocity nespravedlnosti a nenávisti ke zbytku Evropy a celého světa. Vzhledem k zeměpisné pozici, velikosti a potenciaální síle Německa zvítězil názor, že je lépe nechat Německo činit svá politická a ekonomická rozhodnutí ve spolupráci se svými sousedy, než proti nim.
- *Evropská soudružnost coby ochrana před obecně vnímaným strachem z rozpínavosti Sovětského svazu:* Obava z ideového vlivu Sovětského svazu byla již patrná v meziválečném období. Sovětská blokáda Berlína

³ *Historie Evropské unie* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-10-27]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/eu-history/1945-1959/foundingfathers/monnet/index_cs.htm>.

⁴ KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno, 2007, s. 22 - 26.

v letech 1948 až 1949, ale hlavně uchopení moci komunisty v zemích střední a východní Evropy dodalo obavám větší intenzitu.

- *Evropská soudružnost coby způsob vzdorování politické, ekonomické a vojenské převaze USA nad západní Evropou:* Je to motiv, opírající se o značnou převahu v ekonomické vyspělosti USA po 2. světové válce, spojenou například s atomovou zbraní a silnou vojenskou převahou.

Celkově můžeme hovořit o tom, že motivy pro evropskou integraci měly dospět k těmto hlavním cílům: zabezpečení míru v Evropě, růstu všeobecného blahobytu a technického pokroku ve vědě a ekonomicky stabilizovat Evropu jako silného ekonomického hráče ve světě.

Cíle se odlišovaly svou naléhavostí, ale také ochotou a vstřícností zúčastněných stran se dohodnout. Na základě vytyčených cílů vznikaly postupně organizace s různými úkoly a zaměřením na určité odvětví v evropské integraci. Nejprve vzešla spolupráce ve strategických odvětvích ekonomiky, potom probíhala ekonomická integrace od zóny volného obchodu přes celní unii a společný trh, až k dnešní měnové unii. Politická unie je dalším stupněm integrace.

Způsoby dosažení cílů můžeme dělit na dvě části:

- *mezivládní spolupráce:* Typickým příkladem je založení Evropského sdružení volného obchodu (ESVO).
- *těsné propojení členských států:* V tomto propojení dochází k přenosu části pravomocí na vytvořenou nadnárodní instituci, tzv. národní spolupráce. Typickým příkladem můžeme zde jmenovat Evropské hospodářské společenství (EHS), respektive vytvoření Evropské unie (EU).

2.2 Dějiny Evropské unie

Dějiny evropské integrace sahají do období po 2. světové válce, která stanovila v průběhu svého trvání několik stěžejních bodů svého přínosu do společnosti v podobě: průmyslové politiky, vybudování transevropských sítí, azylové politiky, společné bezpečnostní a zahraniční politiky, kultury, vzdělávání, rozvojové spolupráce, veřejného zdraví a ochrany spotřebitele, které jsou hlavními oblastmi zájmů do současnosti. Za

počátek evropské integrace můžeme považovat podepsání Evropské úmluvy o lidských právech Robertem Schumanem.⁵

Obr. 1: Robert Schuman při podpisu Evropské úmluvy o lidských právech⁶

První podoba dnešní Evropské unie byla v podobě Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO, 1952), u jeho zrodu stála Spolková republika Německo a Francie. Jean Monnet tehdy navrhl ze své funkce tehdejšího vrcholného představitele francouzského komisariátu, aby o uhelném průmyslu nerozhodovaly národní státy a spolu s Robertem Schumanem vypracoval slavný Schumanův plán, který představili veřejnosti 9. května 1950. Tento den je dodnes považován za okamžik zrodu Evropské unie. V plánu Schuman navrhl společné kontroly nad produkcemi uhlí a oceli, které jsou nejdůležitějšími surovinami pro zbrojní průmysl. Základní myšlenkou tohoto plánu bylo, že pokud nebude produkce uhlí a oceli kontrolována jednotlivými státy, nebudou tyto státy schopny vést válku. Tato myšlenka byla realizována v dubnu roku 1951 Pařížskou smlouvou, založením ESUO. Úkolem ESUO bylo posilovat národní hospodářství s cílem modernizovat, zlepšovat kvalitu působnosti a vytvářet lepší pracovní podmínky. ESUO také nabídlo, díky kontrole průmyslových odvětví členských států, i určité bezpečnostní záruky. Členů ESUO bylo šest: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko. Platnost smlouvy o založení ESUO vypršela dnem 1. ledna 2002, a od té doby již formálně neexistuje. Veškerá agenda byla převedena na Evropské společenství.⁷

⁵ VEBER, V. *Dějiny sjednocené Evropy*. Praha, 2004, s. 77 - 227.

⁶ *Historie EU* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-10-29]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/53/15966schumann_podpis_evropske_dohody_pro_lidska_prava_1950.JPG>.

⁷ KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno, 2007, s. 24 - 44.

V druhé polovině 50. let se integrační procesy začaly soustřeďovat na ekonomickou sféru. V roce 1957 byly v návaznosti na ESUO sepsány Římské smlouvy (platnost od roku 1958), zakládající Evropské hospodářské společenství (EHS) a Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom). Evropské hospodářské společenství počítalo s vytvořením celní unie pro společné oblasti: zahraniční obchod, dopravu a zemědělství. Počítalo také se sblížením zákonodárství členských zemí a s koordinací hospodářské politiky. Evropské hospodářské společenství vytvořilo společný trh a Euratom spolupráci na mírovém využití jaderné energie.

Spojené království se z obav ze ztráty své suverenity a silného ekonomického hráče rozhodlo učinit kroky k umožnění volného trhu (na rozdíl od ESUO bez společných institucí), jako protiváhu Evropskému společenství uhlí a oceli, se státy: Švýcarsko, Dánsko, Finsko, Rakousko, Portugalsko, Norsko a Švédsko. V lednu roku 1960 založilo Evropské sdružení volného obchodu (ESVO). V červenci roku 1967 vstupuje v platnost nová smlouva: „Slučovací smlouva“, která sjednotila činné orgány v předešlých třech smlouvách při zachování jejich právní subjektivity a dala jim společný název „Smlouvy o evropských společenstvích“.⁸

V červenci, o rok později (1968), byla vytvořena celní unie, která odstranila cla uvnitř Evropského hospodářského prostoru a zavedla společný celní sazebník nahrazující jednotlivým státům cla pro obchodování s nečlenskými zeměmi.⁹

K prvnímu (severnímu) rozšíření Evropského společenství došlo v lednu 1973. Nově přijatými členy se staly: Irsko, Dánsko a Spojené království, které žádalo o vstup do Evropského hospodářského prostoru již v roce 1963, ale žádosti nebylo vyhověno. V Norsku bylo členství ve Společenství předmětem velkých bojů a vnitřních nepokojů díky obavám z ohrožení zemědělského a rybářského sektoru. Vstup Norska byl 26. září roku 1972 zamítnut 54 procenty hlasů proti v referendu. Jeho vztahy k Evropskému společenství byly upraveny pouze podpisem dohody o volném obchodu 14. května 1973. V roce 1979 vstoupil v platnost Evropský měnový systém (EMS), jehož hlavním cílem bylo vytvořit zónu měnové stability a koordinovat měnové politiky členských států. Evropský měnový systém přinesl také evropskou měnovou jednotku ECU.

⁸ *ABC práva Evropských společenství*. Praha, 2001, s. 8 - 9.

⁹ PLICHTA, D. *Česká otázka a Evropská unie*. Praha, 2001, s. 152.

V květnu téhož roku také došlo k podpisu přístupových smluv s Řeckem, které podalo žádost o přistoupení již v roce 1975. V červnu roku 1979 se také konaly první volby zástupců do Evropského parlamentu, od té doby se konají každých pět let.¹⁰

V lednu roku 1981 dochází k druhému (jižnímu) rozšíření Evropského společenství o Řecko, které se stává desátým přijatým členským státem. Po znovuoobnovení demokracie a pádu vojenského režimu splnilo Řecko kritéria stanovená pro vstup do Evropského společenství, a tudíž mohlo být přijato. Z pohledu Společenství bylo přijetí Řecka pojímáno jako snaha o podpoření mladé demokratické země a zajištění její existence v politicky nestabilním prostoru západoevropskou strukturou. Leden roku 1985 přinesl velmi významný krok pro Grónsko. Grónsko opustilo Evropské společenství a zůstalo přidruženo jako zámořské území.¹¹

V lednu roku 1986 došlo k třetímu (také jižnímu) rozšíření o Portugalsko a Španělsko, kteří předložily svou žádost o přijetí do Evropského společenství už v roce 1977. Díky obavám o tzv. „rozředění“ integračního procesu, a nikoliv o jeho posílení, vydala Komise stanovisko, ve kterém žádalo Španělsko o poskytnutí určitých záruk, které by tento jev eliminovaly. Španělsku přineslo členství ve Společenství podnět k restrukturalizaci a modernizaci své ekonomiky, problematičtým bodem se zde stal zemědělský sektor, který ohrožoval především Francii a Itálii. Postavení Portugalska při předstupních rozhovorech bylo ve srovnání se Španělskem v mnoha ohledech méně problematičké, a proto se mu podařilo dosáhnout dohody a uzavřít jednání o přijetí do Společenství dříve než Španělsku, bohužel díky značné provázanosti se Španělskem muselo Portugalsko počkat na dořešení španělské otázky.¹²

Jacques Delors, který byl předsedou Komise Evropského společenství od 7. ledna 1985 až do roku 1995, pomohl velmi výrazně urychlit svým působením v této instituci dlouhodobé úsilí o reformu Společenství a pomohl urychlit dokončení projektu volného pohybu čtyř svobod (osob, zboží, služeb, kapitálu). Komise vyjádřila svůj velký zájem na urychlení hospodářské a měnové unie, jako dalšího integračního stupně ve společenství. V červnu roku 1985 byla oficiálně zveřejněna tzv. „Bílá kniha“ o vnitřním trhu, obsahující seznam omezení a opatření, která musí zákonodárci členských zemí přijmout, aby se již zmíněné čtyři základní svobody staly skutečností a současně

¹⁰ FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno, 2003, s. 96 - 98.

¹¹ FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno, 2003, s. 104 - 105.

¹² FIALA, P., PITROVÁ, M. *Rozšiřování ES/EU*. Brno, 2003, s. 85 - 103.

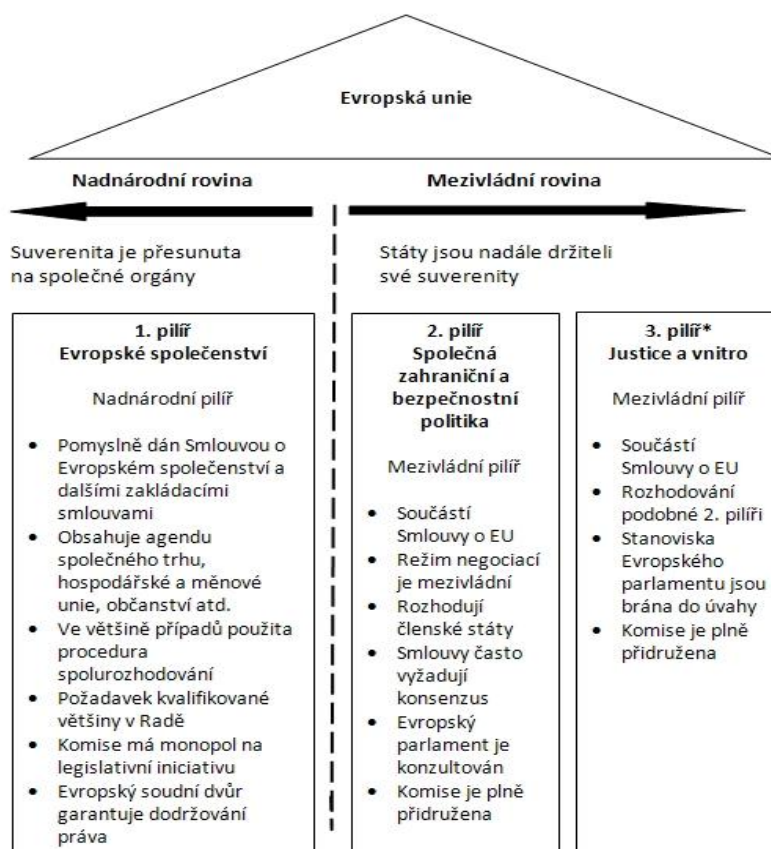
ve městě Schengen (Lucembursko) byla také podepsána tzv. „Schengenská dohoda“, která přinesla odstranění hraničních kontrol pro 5. členských států Společenství. Ostatních země podepsaly Schengenskou dohodu později. „Schengenská dohoda“ musela být účastnickými zeměmi Francie, Německa a států Beneluxu (Belgie, Nizozemsko, Lucembursko) ratifikována. V květnu roku 1986 byla přijata evropská vlajka a skladba - Óda na radost byla prohlášena za evropskou hymnu. V únoru téhož roku byl schválen dokument pojmenovaný na návrh předsedy komise J. Delorse tzv. „Jednotný evropský akt“ (JEA), který byl první výraznou revizí zakládajících Římských smluv a vytyčil několik cílů: odstranit překážky obchodu tak, aby do konce roku 1992 vzniknul trh Evropských společenství, změnu společného celního sazebníku, posílení role Evropského parlamentu (zejména posílení procedury spolupráce a schvalování závažných mezinárodních závazků), a s ní principu volby kvalifikované většiny, částečným přerozdělením hlasů v Radě pro lepší usnášenišchopnost. Jednotný evropský akt také odstranil právo veta ve vybraných oblastech a propojil evropský vnitřní trh s hospodářskou a sociální solidaritou. Na summitu v Madridu, konaném 15. června 1989, vrcholní představitelé členských států vyjádřili svůj souhlas s třístupňovým plánem pro zavedení Hospodářské a měnové unie (HMU) a 9 prosince téhož roku Evropská rada na zasedání schválila Chartu základních sociálních práv Společenství.¹³

Po pádu komunistického režimu se objevily ve východní části Evropy v roce 1989 snahy o sjednocování Evropy v mnoha odvětví. Na začátku roku 1990 došlo k sjednocení Německa, v dubnu téhož roku došlo k otevření Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD), se sídlem v Londýně. Evropská unie byla vytvořena 7. února v roce 1992, na základě podpisu Smlouvy o Evropské unii (Maastrichtská smlouva) ministry zahraničí a financí členských států Společenství. Tato smlouva navazovala na předchozí evropské integrační aktivity, sahající do 50. let 20. století a vstoupila v platnost 1. listopadu 1993. Smlouva vytvořila hierarchii třech pilířů Evropské unie (tzv. Maastrichtský chrám) a hlavní součástí bylo uspořádání institucionální reformy a uplatňování principu subsidiarity (důraz na identity členských zemí a přiblížení rozhodování unie občanům). Smlouva také konkretizovala zavedení eura (společného platidla pro členské země) a plán vzniku hospodářské a měnové unie. V prvním pilíři tohoto chrámu jsou všechny aktivity uskutečněné před Maastrichtem, tj. zemědělská, obchodní, regionální a sociální politika a instituce stanovené základními smlouvami

¹³ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 48 - 49.

(Rada, Komise, Parlament, Soudní dvůr), Evropské společenství a hospodářská spolupráce s cílem vybudování HMU ve Společenství. Druhý pilíř obsahuje společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Třetí pilíř obsahuje spolupráci v oblasti justice a vnitřní bezpečnosti. Maastrichtský chrám byl posléze Lisabonskou smlouvou zrušen.

Obr. 2: Maastrichtský chrám¹⁴

Základními principy Evropské unie jsou přenášení pravomocí národních států na mezinárodní evropské instituce. Její způsob rozhodování je ve světovém měřítku unikátní. Nejdůležitějším cílem Evropské unie je Evropa s výrazným hospodářským růstem, konkurenceschopnou sociální ekonomikou a zlepšujícím se životním prostředím.

Začátkem roku 1993 byl dobudován jednotný trh založený na čtyřech hlavních bodech: volný pohyb zboží, služeb, osob a peněz. V průběhu devadesátých let došlo

¹⁴ *Maastrichtský chrám* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-11]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/53/16055-maastrichtsky_chram.jpg>.

k sepsání dvou smluv o fungování Evropské unie, již zmiňované „Maastrichtské“, tj. smlouvy o Evropské unii platné od roku 1993 a Amsterodamské smlouvy platné od 1. května roku 1999. Amsterodamská smlouva, která byla podepsána 2. října roku 1997, rozšířila spolupráci třetího pilíře v zaměření na spolupráci v imigrační politice a ochraně menšin. Upřesnila také definici základních práv občanů Evropské unie a základní principy společné zahraniční politiky.

V roce 1995 získala Evropská unie další tři nové členy, Finsko, Rakousko a Švédsko. V novém desetiletí mnoho Evropanů začalo platit novou měnou - *eurem*. Poté, co 11. září 2001 zasáhla unesená dopravní letadla budovy v New Yorku a Washingtonu, začíná „válka s terorismem“. Země Evropské unie posílily spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti a možným podobám terorismu. Dne 1. ledna 2002 došlo k zavedení eura v hotovostní podobě, výměna národních měn trvala do konce června téhož roku. Dne 26. února 2001 byla podepsána Smlouva z „Nice“, která stanovila nová pravidla týkající se velikosti orgánů EU a jejich pracovní činnosti. Vstoupila v platnost dne 1. února 2003 a přinesla tyto zásadní změny: Zvýšení počtu křesel v parlamentu na 740 křesel, vysvětlila záměr rozšířit Unii o nejlépe připravené kandidátské země v roce 2004, změnu v počtu komisařů v Evropské komisi (jeden komisař na každou zemi) a upravení rozdělování hlasů v Radě. Summitem v Kodani konaným v prosinci roku 2002 bylo schváleno přijetí dalších deseti zemí do Evropské unie. Již v pátém rozšíření Evropské unie v roce 2004 došlo při vstupu plných deseti zemí do Evropské unie k smazání politického rozdělení Evropy na západní a východní část. Novými členskými zeměmi (v „prvním východním rozšíření“) se staly: Litva, Lotyšsko, Estonsko, Kypr, Malta, Polsko, Slovinsko, Slovensko, Maďarsko a Česká republika. K šestému rozšíření („druhému východnímu rozšíření“) do členských zemí Evropské unie došlo v roce 2007 o země: Bulharsko a Rumunsko, je tak naplněn stav současných 27. členských zemí v eurozóně. V tomto roce také došlo dne 13. prosince k podepsání Lisabonské smlouvy (Reformní smlouvy) všemi členskými státy Evropské unie. Lisabonská smlouva výrazně reformovala a modernizovala instituce Evropské unie (došlo např. ke zrušení Maastrichtského chrámu) a pozměnila stávající smlouvy, které ale zůstávají v platnosti. Smlouva také zajistila fungování Evropské unie do budoucnosti a přinesla výrazné

posílení demokracie v Evropské unii. K její ratifikaci došlo dne 3. listopadu roku 2009.¹⁵

2.3 Základní principy fungování Evropské unie

Každý společenský svazek má základní pravidla fungování, která určují strukturu politického systému a zakládají vztahy mezi členy svazku. Definují také společné cíle a stanovují způsob, jakým jsou přijímána závazná rozhodnutí. Evropská unie jakožto svazek států, na který byly delegovány funkce, úkoly a rozhodnutí musí fungovat na podobných principech jako její jednotliví členové.¹⁶

Členské země se dohodly pro společná řešení v některých otázkách i za cenu dělání nutných kompromisů, které mohou mít pro daný stát, jak pozitivní, tak i negativní dopady. Delegují svoje rozhodnutí na vyšší instituce v EU, ve kterých je zastoupení právě z těchto členských zemí – někdy jednají za národní zájmy, jindy za zájmy společenství EU. Jedním ze základních principů Evropské unie je *supranárodnost (supranacionalita)*. *Supranacionalita* znamená, že členské státy odevzdávají EU části svých práv, které dosud vnímaly v národním rámci a vzdávají se možnosti rozhodovat o vlastních záležitostech, mají však možnost rozhodovat o záležitostech jiných členských států.

EU respektuje základní lidská práva, nemá sice ústavu jako většina jejích členských zemí v listinné podobě, ale disponuje souhrnem pravidel a základních hodnot, které odpovědná místa považují za závazná. Je to již zakotveno ve smlouvě o EU. Základními hodnotami je demokracie a právní stát. Občané EU jsou spojeni hodnotami svobody, tolerance, solidarity a kulturní různorodostí.

Členské země přistoupily k celoevropským smlouvám o lidských právech – např. Všeobecná deklarace lidských práv 1948. K výročí 50 let na zasedání Evropské rady bylo vytvoření Charty základních práv se 6 kapitolami:

- lidská důstojnost,
- základní svobody,
- rovnost,
- solidarita,

¹⁵ *Historie Evropské unie* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-10-24]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm>.

¹⁶ *ABC práva Evropských společenství*. Praha, 2001, s. 18.

- občanství,
- spravedlnost.

Fungování státních společenství je určováno dvěma základními principy, kterými jsou: vláda zákona a demokracie. Všechny aktivity EU musí být právně i demokraticky legitimní: vznik, struktura, pravomoci, způsob fungování, postavení členských států, jejich institucí a pozice jejich občanů.¹⁷

Z hlediska politické filosofie můžeme definovat jako hlavní principy, na kterých je založeno fungování EU:

- *princip subsidiarity*: „subsidiarita“ je pojem z klasické politické filosofie, kterým se už zabývali Emanuel Kant a Tomáš Akvinský. Z principu subsidiarity vyplývá, že by se měl každý veřejný úkol plnit na té úrovni, která je nejefektivnější a může ho plnit co nejvíce uspokojivě, tzn. na úrovni obce, regionu, státu nebo na úrovni celé EU. Zde se současně respektuje identita jednotlivých států. Na základě tohoto principu byl později založen Výbor regionů, který bude dále rozveden ve čtvrté kapitole.
- *princip založený na otevřenosti a transparentnosti fungování EU*: Podpora informovanosti občanů členských států se ukázala jako nezbytnou pro efektivní vývoj Evropské unie. Rostoucí apatie ve vztazích k aktivitám Evropské unie upozornily evropské politiky na nutnost změny přístupu k občanům a jejich informovanosti. Otázka smysluplného a efektivního informování evropských občanů o dění v Evropské unii je již pevně zařazena do každodenní politiky. Výsledkem je, že instituce Evropské unie a její členské státy daly závazek realizovat programy, které zajistí větší transparentnost činnosti Evropské unie. Proto byly od roku 1992 vydány série návrhů a prohlášení, aby se reorganizovala oddělení zodpovědná za komunikaci.
- *dostupnost dokumentů Evropské unie*: Evropská unie upravila přístup k informacím kodexem z 16. prosince 1993, ve kterém je specifikován režim poskytnutí informací, včetně vymezení okruhu informací, které nebudou poskytnuty. Kodex navázal na Deklaraci o přístupu

¹⁷ ABC práva Evropských společenství. Praha, 2001, s. 18.

k informacím. Deklarace je přílohou závěrečného aktu ke smlouvě o Evropské unii. Podle závěrečného aktu má veřejnost mít co nejširší přístup k dokumentům Komise a Rady.

Přijetí nových členů do Unie je podmíněno jednomyslným souhlasem členských států. Unie musí před každým dalším rozšířením posoudit, zda je schopna absorbovat nové členy a zda budou její orgány i nadále patřičně fungovat. EU je nakloněna všem evropským zemím, které splňují demokratické, politické a ekonomické podmínky.¹⁸

Motto EU: *Jednotná v rozmanitosti*¹⁹

2.3.1 Obecné cíle fungování Evropské unie

Evropská unie má za své mnoho cílů, které se průběhu doby trvání evropské integrace pokouší v co největší míře naplnit, nadále je zlepšovat a stanovit další pro hladký průběh integrace Evropy. Z těch hlavních můžeme například jmenovat: zajištění míru a bezpečnosti pro obyvatelstvo, zajištění stability a prosperity pro evropské národy, překonávat vzájemné rozdíly mezi národy (při zachování jejich různorodosti a tradic), sociální politikou vyrovnávat životní úroveň členský států, ochrana životního prostředí a naplnění teorie o udržitelném rozvoji.

2.3.2 Rozhodovací procesy v EU

Evropský právní systém se dělí na *primární* právo a *sekundární* právo (legislativní akty). *Primární právo* má zde podobu smluv, které jsou uzavřeny mezi vládami jednotlivých členských států. V primárním právu jsou stanoveny rozhodovací procedury použité v dané oblasti rozhodování jednotlivých institucí, tyto procedury se mohou lišit zejména mírou zapojení určité instituce a využitým způsobem hlasování. Primární právo upravuje základní fungování Evropské unie a vzniká jednomyslným rozhodnutím Evropské rady. Smlouvy jsou schvalovány ve všech členských státech. *Sekundární právo* vychází z principů a cílů zakotvených ve smlouvách EU. Sekundární právo je tvořeno následujícími právními akty: nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska.²⁰

Spolurozhodování je standardním rozhodovacím procesem, podle kterého orgány EU při rozhodování postupují. Spolurozhodování spočívá v tom, že přímo volení

¹⁸ FONTAINE, P. *Evropa ve 12 lekcích*. Lucemburk, 2010, s. 14.

¹⁹ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 250.

²⁰ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha, 2010, s. 75 - 84.

poslanci Evropského parlamentu schvalují navrhované předpisy s Radou. Komise zde předkládá návrhy předpisů a odpovídá za jejich dodržování a provádění v jednotlivých členských státech.²¹

Konzultace je dalším z legislativních postupů při rozhodování. Využívá se především v oblastech zemědělství, daní a hospodářské soutěže. Rada zde konzultuje Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor včetně Výboru regionů na základě návrhu Komise.²²

Souhlas je dalším z legislativních postupů při rozhodování. Tento postup se využívá při dohodách s jinými státy a při dohodách o vstupu nových členů do Evropské unie. Při tomto postupu musí Rada získat souhlas Evropského parlamentu dříve, než přijme některá velmi důležitá rozhodnutí. Na rozdíl od konzultace nemůže zde Evropský parlament změnit návrh, může ho buď přijmout, nebo zamítnout a při přijetí ho musí přijmout absolutní většinou odevzdaných hlasů.²³

Evropská unie se od konce 90. let více orientuje na zapojování veřejnosti a občanských společností do svých rozhodovacích procesů. Základem pro účast veřejnosti na dění v EU se staly dva principy: *princip partnerství* a *princip konzultace*. Účast veřejnosti je v současné době i v řadě evropských dokumentů, které upravují oblasti zdánlivě vyhraněné odborníkům.

Evropská komise vyžaduje od členských států EU, aby do přípravy strategických dokumentů byla veřejnost co nejvíce zapojena, jedná se zejména o dokumenty: národní akční plány, národní programové dokumenty tj. dokumenty, které členské státy předkládají Evropské komisi (Národní akční plán nezaměstnanosti, Národní rozvojový plán, Národní akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství, atd.). Účast veřejnosti je také žádána v regionální a kohezní politice (strukturální fondy). Princip partnerství se uplatňuje v politikách, které jsou v kompetenci EU (zemědělství) a v politických oblastech, které jsou sice v kompetenci domácích vlád, ale je v nich uplatněna „metoda

²¹ *Legislativní procesy rozhodování v EU* [online]. Businessinfo, 2009 [cit. 2011-10-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/legislativni-procesy-a-rozhodovani-v-eu/1000520/51524/>>.

²² *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 9.

²³ *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 10.

otevřené koordinace“, tzn. v oblastech, ve kterých jsou stanoveny společné cíle pro jednotlivé členské země na evropské úrovni (sociální oblast).²⁴

Obecné principy, které zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů, vychází z dokumentů: Všeobecné principy a minimální standardy pro konzultace Komise se zainteresovanými stranami a z Aarhuské úmluvy. Tyto principy definují prostředí, ve kterém konzultace probíhají, je to zejména: odpovědnost, otevřenost, spoluúčast, efektivnost a souvislost. Minimálními standardy jsou:²⁵

- jasnost obsahu diskuse a všech materiálů,
- definování cílových skupin před zahájením konzultace a zjištění, tyto skupiny mají svojí příležitost se k věci vyjádřit,
- zveřejnění a publikace - z potřeb všech zainteresovaných skupin vycházejí komunikační kanály,
- stanovení časového limitu konzultace, zpravidla alespoň 8 týdnů pro zaslání písemných připomínek, veřejné projednání oznámit alespoň 21 dní předem,
- potvrzení přijetí připomínek a zpětná vazba.

Rozhodování v EU zahrnuje řadu institucí, zejména Evropský parlament, Evropskou komisi a Radu evropské unie. Nová legislativa je převážně navrhována Evropskou komisí a je přijímána Radou a Parlamentem. Rada také může v některých specifických případech jednat samostatně. Svou nenahraditelnou úlohu zde hrají i další instituce EU. Hlavními právními předpisy jsou:²⁶

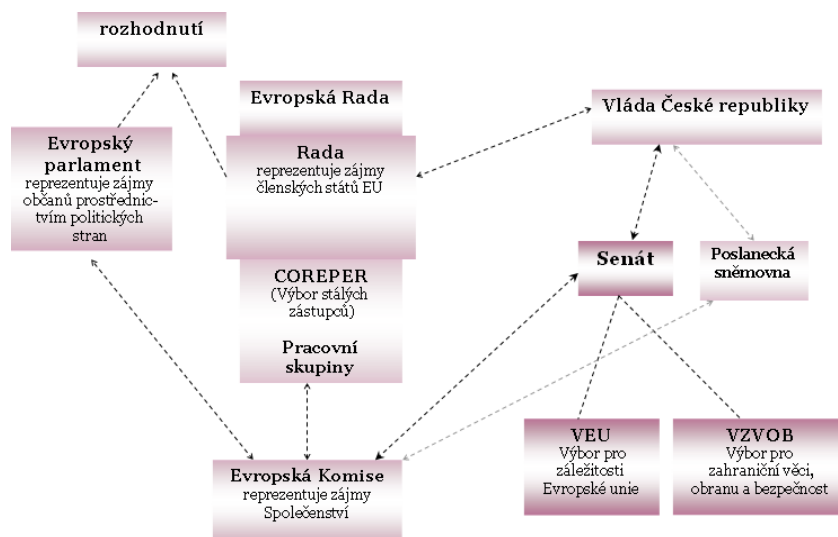
- *Nařízení*: Uplatňují se v přímo v celé EU ihned po vstupu v platnost a nevyžadují již další kroky ze strany členských států.
- *Směrnice*: Stanovují společný cíl pro všechny členské státy. Forma a způsob dosažení cíle patří do samostatného rozhodnutí členských států. Směrnice by měly členské země obvykle provést do jednoho až dvou let.

²⁴ *Účast na rozhodování* [online]. Občanská společnost, 2011 [cit. 2011-10-22]. Dostupný z WWW: <<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?apc=uj-1-&t=316410>>.

²⁵ *Účast na rozhodování* [online]. Občanská společnost, 2011 [cit. 2011-10-22]. Dostupný z WWW: <<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?apc=uj-1-&t=316410>>.

²⁶ *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 7.

Obr. 3: Schéma tvorby legislativních návrhů v EU a zapojení vlády a parlamentu ČR²⁷

2.4 Instituce Evropské unie

Evropská unie není federativním orgánem, důkazem může být i ponechání suverenity na členských státech. V zakládajících smlouvách jsou však vymezené části suverenity, kterou členské státy přenášejí na mezinárodní úroveň (členské státy dnes aplikují například: měnovou politiku a používají společnou měnu euro). Tyto části byly přeneseny na evropské instituce, které rozhodují na demokratickém základě pomocí třech hlavních institucí (Rada Evropské unie, Evropské komise a Evropský parlament). Snahou členských států je získat vliv, přehled a schopnost ovlivňovat světové dění, proto členské státy koordinují svoji činnost i v jiných oblastech (například: společná zahraniční a bezpečnostní politika).²⁸

2.4.1 Rada Evropské unie, Evropská rada

Rada Evropské unie (*Council of the European Union*), dříve označována jako Rada ministrů, je hlavní rozhodovacím orgánem v Evropské unii, byla zřízena zakládajícími smlouvami během 50. let. Zastupuje pomocí jednoho ministra z každé země EU zájmy příslušných členských zemí. Ministři se zde scházejí podle příslušné oblasti projednávání. Podpis ministra je zde podpisem celé vlády a je odpovědný svému

²⁷ Tvorba legislativních návrhů v EU a zapojení vlády a parlamentu ČR [online]. Praha : Senát parlamentu ČR, 2011 [cit. 2011-1-3]. Dostupný z WWW: <http://www.senat.cz/evropa/zakladni/tvorba_legislativnich_navhu_big.png>.

²⁸ KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno, 2007, s. 130 - 133.

vnitrostátnímu parlamentu. Rada plní v jakémkoliv složení šest hlavních funkcí: jménem Evropské unie uzavírá smlouvy s členskými státy a mezinárodními organizacemi, schvaluje spolu s Evropským parlamentem rozpočet Evropské unie, rozvíjí společnou bezpečnostní a zahraniční politiku, koordinuje spolupráci v oblasti justice a vnitřních věcí, koordinuje hospodářské politiky členů Evropské unie a schvaluje právní akty.²⁹ Celkem existuje *devět* složení Rady.³⁰

- kultura, vzdělávání a mládež,
- spravedlnost a vnitřní věci,
- sociální politika a zaměstnanost, zdraví a ochrana spotřebitele,
- životní prostředí,
- zemědělství a rybolov,
- telekomunikace, doprava a energie,
- konkurenceschopnost,
- hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN),
- všeobecné záležitosti a vnitřní vztahy.

Specifické složení Rady Evropské unie tvoří **Evropská rada** (*European Council*), která se skládá z hlav a z předsedů vlád všech členských zemí EU spolu s předsedou Evropské komise. Evropská rada tvoří samostatnou instituci, která řeší významné otázky směřování a strategický vývoj Evropské unie a nic nemůže být uskutečněno bez jejího souhlasu.³¹

Předsedou Evropské rady je od 1. prosince 2009 Herman Van Rompuy. Po vzniku „Lisabonské smlouvy“ se Rada stala formálně plnohodnotným orgánem a získala nového předsedu. Volební období předsedy Rady je nově stanoveno na dva a půl roku s možností znovuzvolení do funkce.³²

COREPER (Comité des Représentants Permanents) je přípravným orgánem Rady, který zastupuje každý členský stát a brání jeho národní zájmy na půdě Evropské unie. Vznikl na základě Římských smluv a dělí se na COREPER I (zástupci velvyslanců) a COREPER II (velvyslanci), každý tým má své pole působnosti. Hlavou každé země je zde její velvyslanec (stálý zástupce), který se s velvyslanci ostatních

²⁹ KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno, 2007, s. 126 - 127.

³⁰ *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 15.

³¹ KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno, 2007, s. 133.

³² *Evropská rada v roce 2010*. Lucemburk, 2011, s. 5.

členských států schází každý týden. Hlavním posláním tohoto výboru je připravovat práci pro Radu, mimo zemědělských otázek, které přísluší zvláštnímu výboru. Coreperu pomáhá i řada pracovních skupin z vnitrostátních správ nebo úředníků.³³

Rada Evropské unie se střídá ve svém předsednictví každých šest měsíců (ČR leden až červen 2009), od ledna do června 2012 je předsedající zemí Dánsko. Hlasování v Radě EU probíhá kvalifikovanou většinou (minimálně 255 hlasů) ve většině záležitostí, které Rada přijímá. Schází se pravidelně v Bruselu, kromě dubna, června a října, to se schází v Lucemburku.

2.4.2 Evropská komise

Evropská komise (*European Commission*) je institucí nezávislou na místních vládách členských zemí, jejím hlavním posláním je prosazovat zájmy Evropské unie jako celku na mezinárodní scéně a je také hlasem Evropské unie při sjednávání mezinárodních dohod spojených s klimatickými změnami. Komise nesmí zásadně přijímat žádné pokyny členského státu a hlídá uplatňování legislativy a rozhodnutí, která byla přijata Evropským parlamentem a Radou Evropské unie. Komise je jediná instituce, která může formálně navrhnout novou legislativu Evropské unie, byla ustanovena zakládajícími smlouvami v 50 letech 20. století a formována v roce 1974. Komise plní své čtyři hlavní úkoly, kterými jsou: zastupování Evropské unie na mezinárodní scéně (při jednání EU s nečlenskými zeměmi), vymáhání zákonů Evropské unie (společně se Soudním dvorem), řídit a provádět politiky Evropské unie a plnit rozpočet, předkládat návrhy právních předpisů Evropskému parlamentu a Radě evropské unie. Komise má „právo iniciativy“ (jako jediná vytváří návrhy nových právních předpisů Evropské unie).³⁴

Evropská komise se skládá z 27 eurokomisařů z každé členské země a funguje ve svém pětiletém funkčním období shodném s Evropským parlamentem (nyní 2009 – 2014). Eurokomisaři odpovídají za své specifické oblasti pomocí generálních ředitelství, které mají svého generálního ředitele a zabývají se například: obchodem, ochranou spotřebitele, zemědělstvím atd. (viz níže). Současným předsedou Evropské komise je jeden z eurokomisařů, nyní je to v tomto funkčním období: José Manuel Barroso, který

³³ *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 19.

³⁴ *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 21 - 25.

je ve své úřadu již od roku 2004. Předseda rozhoduje o vnitřní organizaci Komise a má sedm místopředsedů.³⁵ Českým eurokomisařem je Štefan Füle.

Generální ředitelství jednotlivých politik jsou pro: daně a cla, dopravu a mobilitu, energie, hospodářskou soutěž, hospodářské a finanční věci, informační společnost a média, klimatické otázky, námořní záležitosti a rybolov, podniky a průmysl, regionální politiku, spravedlnost, vnitřní trh a služby, vnitřní věci, výkonné agentury, výzkum, vzdělávání a kulturu, zaměstnanost, sociální služby a rovné příležitosti, zdraví a ochranu spotřebitele, zemědělství a rozvoj venkova a životní prostředí. Generální ředitelství pro vnější vztahy jsou pro: obchod (s nečlenskými státy), rozšiřování Evropské unie, rozvojovou spolupráci (pomoc rozvojovým zemím), humanitární pomoc, úřad pro spolupráci a pomoc EuropeAid a pro vnější vztahy (politické). Spolu s Generálními ředitelstvími existují i útvary s obecnou působností (Úřad pro úřední tisky, Eurostat, Evropský úřad pro boj proti podvodům atd.) a útvary se specializovanou působností (Útvar interního auditu, Právní služba atd.).³⁶

2.4.3 Evropský parlament

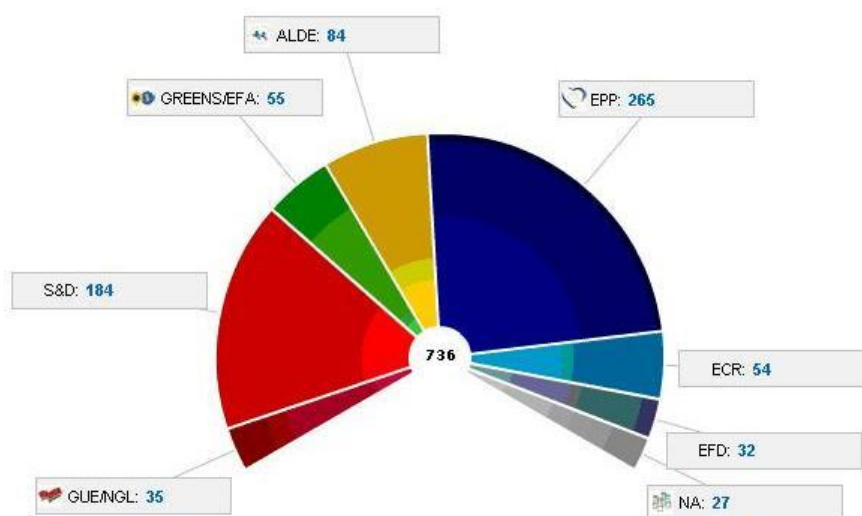
Evropský parlament (*European Parliament*) je velmi důležitý pro vyjádření vůle občanů Evropské unie a významným strůjcem integračního procesu. Jeho existence (nejprve prostřednictvím ESUO) začala již v samém počátku integračního procesu během 50. let, od kdy postupně získával na významu. Význam této instituce výrazně narůstal od roku 1979, tehdy se také konaly první přímé volby do Parlamentu a dále pak smlouvou o Evropské unii zavedením nové procedury - spolurozhodování. Evropský parlament je volen občany Evropské unie s úkolem zastupovat jejich zájmy a je plně založen na principech demokracie. Hlavní funkcí Evropského parlamentu je schvalování návrhu rozpočtu, právních předpisů, vykonávání demokratického dohledu nad ostatními orgány Evropské unie a kontrola zákonodárného procesu včetně výkonné moci. Mezi jeho pravomoci také patří vytváření podvýborů, dočasných výborů a vyšetřovacích výborů, které se zabývají specifickými problémy. Poslanci v EP tvoří jednotlivé skupiny podle politické příslušnosti, v těchto skupinkách také zasedají. Parlament je rozdělen na sedm frakcí a nezařazené poslance, počet poslanců je celkem 736 a funkční období je pět let. Česká republika v současné době zaujímá v Evropském parlamentu 22 křesel. Poslanci si volí ze svých řad předsedu, jehož funkční období je 2,5 roku a může být

³⁵ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha, 2010, s. 59 - 62.

³⁶ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha, 2010, s. 62 - 63.

volen opakovaně.³⁷ Předseda zastupuje Parlament navenek, zejména v právních záležitostech ve vztazích s ostatními institucemi Unie. Do roku 2009 byl předsedou Evropského parlamentu Hans-Gert Pöttering, jeho nástupcem se stal ve funkčním období od roku 2009 do roku 2012 Jerzy Buzek a od roku 2012 je předseda Evropského parlamentu Martin Schulz.

Graf 1: Frakce Evropského parlamentu po volbách 2009³⁸

2.4.4 Ostatní instituce a orgány Evropské unie

2.4.4.1 Soudnictví Evropské unie

Mezi ostatní významné instituce pro fungování Evropské unie patří také tyto soudy:

Evropský soudní dvůr: Sídlo Evropského soudního dvora se nachází v Lucemburku a skládá se z 27 soudců (jeden z každého členského státu) a 8 generálních advokátů. Soudci jsou absolutně nezávislí na členských státech a jsou voleni na šestileté funkční období, přičemž se každé tři roky mění polovina soudců. Své kandidáty do Soudního dvora vybírají jednotlivé členské státy. Předseda Soudního

³⁷ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 123 - 133.

³⁸ *Evropské volby 2009* [online]. Brusel : Evropský parlament, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupný z WWW: <http://www.evropsky-parlament.cz/ressource/static/images/election/EE_results_II.JPG>.

dvora je volen z vlastních řad na funkční období tří let, generální advokáti mají stejné postavení jako soudci a jsou jmenováni na šestileté funkční období. Generální advokáti posuzují projednávanou věc z hlediska skutkového a právního. Vypracují stanovisko k jejímu řešení, které pak prezentují v závěru ústního jednání. Evropský soudní dvůr, vytváří dohled nad aplikací práva EU a na jeho jednoznačném výkladu. Smlouva o fungování Evropské unie stanovuje typy žalob, které představují jednotlivé typy řízení. K soudnímu dvoru podávají žaloby členské státy a orgány Evropské unie.³⁹

Tribunál: Tribunál je bývalým Soudem prvního stupně, který byl pro svou potřebu zřízen rozhodnutím Rady 24. října 1988 zmocněné Jednotným evropským aktem (1986) a začal fungovat od 1. září 1989. Tribunál je v pozici k soudnímu dvoru autonomním soudem a tvoří soudní orgán Evropské unie. Tribunál má velmi podobné složení jako Soudní dvůr, skládá se z 27 soudců, kteří jsou rovněž z každého členského státu, ale nemá generální advokáty. Soudci jsou jmenováni na šestileté obnovitelné funkční období a předseda na dobu tří let. Hlavní činností Tribunálu je rozhodování o žalobách jednotlivců a nikoliv celých členských států nebo institucí Unie. Proti rozhodnutí Tribunálu lze podat opravný prostředek k Soudnímu dvoru.⁴⁰

Soud pro veřejnou službu: Soud pro veřejnou službu řeší pracovně právní spory zaměstnanců orgánů Evropské unie, které jsou zásadně nepolitického charakteru. Soud pro veřejnou službu funguje od 1. ledna 2006 a byl zřízen rozhodnutím Rady z 2. listopadu 2004, je složen ze sedmi soudců, které mají šestileté obnovitelné funkční období. Soudci jsou jmenováni Radou na co nejširším zeměpisném základě. Předseda soudu je volen soudci z vlastních řad na dobu tří let s možností opakovaného zvolení. Soudci jmenují vedoucího soudní kanceláře, který svou funkci vykonává po dobu šesti let.⁴¹

2.4.4.2 Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr byl založen v roce 1975 a jeho úlohou je kontrolovat řádné používání finančních prostředků Evropské unie, aby občané Unie dostali za své peníze co největší užitnou hodnotu. Jeho práce by měla nést záruky za správné, efektivní a hospodárné nakládání s unijními penězi a každý rok předkládá Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o hospodaření v uplynulém roce. Členové

³⁹ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha, 2010, s. 120 - 136.

⁴⁰ *Tribunál*. Lucemburk, 2011, s. 1 - 3.

⁴¹ *Soud pro veřejnou službu*. Lucemburk, 2011, s. 1 - 3.

Evropského účetního dvora jsou členové z každé členské země jmenováni Radou na prodloužitelné období šesti let. Předseda Evropského účetního dvora je volen z vlastních řad na prodloužitelné období tří let. Evropský účetní dvůr sčítá celkem cca 800 zaměstnanců včetně auditorů, překladatelů a úředníků. Pokud auditori Účetního dvora objeví podvod, nemohou podnikat žádné právní kroky, tyto informace se předají speciálnímu útvaru Evropské komise (OLAFu – Evropský úřad pro boj proti podvodům).⁴² Současným předsedou Evropského účetního dvora je nyní od roku 2008 Vítor Manuel da Silva Caldeira.

2.4.4.3 Finanční instituce Evropské unie

Evropská investiční banka: Evropská investiční banka začala fungovat v roce 1958 a sídlí v Lucemburku. Hlavním úkolem Evropské investiční banky je posilování a udržování hospodářské, sociální a územní soudružnosti. EIB pracuje na neziskové bázi a financuje perspektivní a životaschopné projekty pomocí půjček kapitálového charakteru v oblasti hospodářské, finanční, technické a životního prostředí. Financuje také dohody uzavřené v rámci evropské politiky, spolupráce a rozvojové pomoci.⁴³

Evropská centrální banka: Evropská centrální banka byla založena dne 30. června 1998 za účelem řízení měnové politiky členských zemí v eurozóně. Začala fungovat 1. ledna 1999 a je odpovědná za udržování cenové stability, hodnoty eura a za provádění měnové politiky v eurozóně. Evropská centrální banka pracuje zcela nezávisle a spolupracuje s centrálními bankami zemí eurozóny, se kterými tvoří tzv. „Eurosystém“. ECB získala statut orgánu Evropské unie na základě Lisabonské smlouvy.⁴⁴

Evropský investiční fond: Tento fond byl založen v roce 1994 a jeho hlavním posláním je poskytovat pomoc malým podnikům v členských státech Evropské unie. Působnost EIB není přímá v podobě finančních prostředků, ale pracuje přes jiné finanční instituce.⁴⁵

⁴² *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk, 2007, s. 29 - 30.

⁴³ *Evropský parlament*. Lucemburk, 2010, s. 46.

⁴⁴ *Evropský parlament*. Lucemburk, 2010, s. 46.

⁴⁵ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 149 - 158.

2.4.4.4 Poradní orgány Evropské unie

Evropský hospodářský a sociální výbor: Je poradním orgánem Evropské unie založeným v roce 1957, který prostřednictvím stanovisek k návrhům právních předpisů a stanovisek z vlastní iniciativy vyjadřuje svůj názor k závažným tématům. Reprezentuje občanskou společnost, hospodářské sféry Evropské unie a také hospodářské, sociální a kulturní zájmy. Výbor tvoří tři zájmové skupiny: zaměstnavatelé, zaměstnanci a ostatní. Výbor je složen celkem z 344 členů a jeho funkčním obdobím jsou čtyři roky. Sídlo má v Bruselu a současným předsedou (předseda je volen na dva roky) je Mario Sepi.⁴⁶

2.4.4.5 Výbor regionů

Výbor regionů Evropské unie je konzultativním orgánem Evropské unie, který je složen ze zástupců regionálních a místních samospráv členských zemí a je konzultován v případě návrhů rozhodnutí EU.⁴⁷

Výbor regionů bude blíže specifikován ve třetí kapitole.

2.4.4.6 Interinstitucionální orgány Evropské unie⁴⁸

Evropská správní škola: Evropská správní škola byla založena 10. února 2005 a jejím hlavním úkolem je zajištění vzdělání zaměstnanců Evropské unie v konkrétních oblastech.

Úřad pro výběr personálu Evropských společenství: Činnost tohoto úřadu byla zahájena v lednu 2003. Hlavním úkolem úřadu je příprava výběrových řízení pro výběr pracovníků pro veškeré orgány v Evropské unii.

Úřad pro úřední tisky (Úřad pro publikace Evropské unie): Tento úřad se zabývá vydáváním a distribucí veškerých úředních tisků z Evropské unie. Tisky mohou být distribuovány v tištěné i elektronické podobě.

Skupina pro reakci na počítačové hrozby: Tato skupina byla založena 1. června 2011 a její plánované plné fungování je uvažováno na rok 2012. Hlavním

⁴⁶ *Hospodářský a sociální výbor* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/85/sekce/hospodarsky-a-socialni-vybor/>>.

⁴⁷ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 149 - 158.

⁴⁸ *Interinstitucionální orgány* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-22]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/interinstitutionalbodies/index_cs.htm>.

úkolem této skupiny je pomáhat snižovat rizika ohrožující počítačové systémy orgánů Evropské unie.

2.4.4.7 Evropský veřejný ochránce práv

Funkce Evropského veřejného ochránce práv (Evropského ombudsmana), byla vytvořena smlouvou o Evropské unii roku 1992. Hlavním posláním Evropského veřejného ochránce práv je působit jako mezičlánek mezi občany Unie a orgány Unie, odhalovat nesprávnosti úředního postupu (nespravedlnost, diskriminace, nesprávný postup, prodlení) a navrhnout účinná řešení. Evropský veřejný ochránce práv je volen na pět let a může být znovu zvolen do své funkce. Stížnosti mohou podávat občané Unie nebo podniky či sdružení se sídlem v některé členské zemi Evropské unie.⁴⁹

Evropským veřejným ochráncem je nyní Nikiforos Diamandouros, který byl znovu zvolen v lednu 2010.⁵⁰

2.4.4.8 Evropský inspektor ochrany údajů

Na základě článku 286 Smlouvy o založení Evropského společenství byla v roce 2001 založena funkce Evropského inspektora ochrany údajů, poprvé byla obsazena až v lednu roku 2004 inspektorem Peterem Johanem Hustinxem. Evropský inspektor je volen na období pěti let a může být znovuzvolen do své funkce. Hlavním úkolem Evropského inspektora je dohled nad ochranou osobních údajů a soukromí, poradenství v politikách, které ovlivňují soukromí a spolupráce s institucemi podobného charakteru. Při nesouhlasu s rozhodnutím Evropského inspektora se můžeme dovolat k Soudnímu dvoru.⁵¹

2.4.4.9 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

Evropský úřad pro boj proti podvodům má za úkol bojovat proti podvodům, které poškozují rozpočet Evropské unie. Hlavní pravomoc tohoto úřadu je kontrolovat správu a financování institucí a orgánů Unie.⁵²

⁴⁹ *Evropský veřejný ochránce práv*. Lucemburk, 2011, s. 2.

⁵⁰ *Souhrnná zpráva o činnosti Evropské unie, 2010*. Lucemburk, 2011, s. 122.

⁵¹ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 176 - 177.

⁵² *Evropský parlament*. Lucemburk, 2010, s. 48.

2.4.4.10 Agentury a decentralizované orgány

Souběžně s institucemi EU pracují také **agentury a decentralizované orgány**, které mají úlohu podpory členských států a jejich občanů. Můžeme je rozdělit do několika následujících skupin:⁵³

- *Regulační agentury a orgány*: Specializované a decentralizované agentury řeší výzvy právního, technického a vědeckého charakteru. Mezi regulační agentury patří: Agentury pro jednotlivé oblasti politik, Agentury společné bezpečnostní a obranné politiky a Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech.
- *Agentury a orgány EUROATOM*: Tyto agentury pomáhají naplňovat cíle, které stanovila Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EUROATOM), například: financování projektů spojených s atomovou energií a koordinace výzkumných programů členských států.
- *Výkonné agentury*: Tyto agentury se zřizují na dobu určitou a jsou pověřené některými úkoly při správě programů Společenství.
- *Orgány finančního dohledu*: V lednu roku 2011 došlo k zřízení třech evropských orgánů dohledu, které mají dohlížet na možná rizika, která ohrožují stabilitu finančního systému.
- *Evropský inovační a technologický institut (EIT)*: Je decentralizovaný, nezávislý orgán, který shromažďuje nejúspěšnější vědecké, obchodní a vzdělávací zdroje, díky kterým pomáhá zlepšovat inovační kapacitu Evropské unie.

⁵³ *Agentury a decentralizované orgány* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-22]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/agencies/index_cs.htm>.

3 VÝBOR REGIONŮ EVROPSKÉ UNIE A JEHO ROLE V INSTITUCIONÁLNÍ STRUKTUŘE EU

Výbor regionů (*Committee of the Regions*) je jednou z nejmladších institucí Evropské unie a představuje nejvyšší instituci k prosazování regionálních zájmů na evropské úrovni. Výbor regionů byl zřízen Maastrichtskou smlouvou (Smlouva o Evropské unii) v roce 1992 a má sídlo v Bruselu. Za jeho vytvořením stála snaha prosazovat názory místních a regionálních orgánů na právní předpisy Evropské unie. První členové byli do Výboru regionů jmenováni Radou Evropské unie dne 26. ledna 1994. V březnu roku 1994 proběhla první schůze Výboru a od té doby se pravidelně schází v počtu pěti plenárních zasedání a dvou mimořádných schůzí každý rok v některé ze členských zemí Evropské unie. Výbor regionů je poradním (konzultativním) orgánem s funkcí reprezentovat a hájit zájmy samosprávných celků, měst a regionů v Evropské unii, ale bez rozhodovacích pravomocí. Hlavní úkolem Výboru je hlídat využití principu subsidiarity a zabránit tak centralizovanému způsobu rozhodování na území Unie a členských států, může také vydávat vlastní stanoviska, týkající se měst a regionů, na základě své vlastní iniciativy, která ovlivňují Evropské instituce. Své konkrétní záležitosti s ním mohou konzultovat: Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropské komise.⁵⁴

Předchůdcem Výboru regionů bylo Shromáždění regionů Evropy, které bylo ustanovené v roce 1985. V této době byla velmi prosazována otázka decentralizace a volalo se po reformách i za cenu omezení státu. Pomocí informačních kanceláří měli zástupci působit na instituce Evropské Unie, ale nakonec zvítězilo řešení v založení Výboru regionů.⁵⁵

Prohlášení o poslání Výboru regionů: „*Jsme vyslanci Evropy v regionech, městech a obcích a zároveň jejich mluvčími v diskusích na evropské úrovni. Vedeme přímý dialog se spoluobčany o úspěších Evropské unie i o výzvách budoucnosti a pomáháme vysvětlovat, jak se uskutečňují politiky Unie a jaké výsledky na úrovni územní samosprávy přinášejí*“.⁵⁶

⁵⁴ *Výbor regionů* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/86/sekce/vybor-regionu/>>.

⁵⁵ VEBER, V. *Dějiny sjednocené Evropy*. Praha, 2004, s. 531 - 532.

⁵⁶ *Nová smlouva: nová úloha pro regiony a místní orgány*. Brusel, s. 2.

Obr. 4: Logo - Výbor regionů⁵⁷

3.1 Činnost a rozhodování Výboru regionů Evropské unie

Od roku 2002 spolupracuje Výbor regionů s asociacemi regionálních a místních orgánů za účelem rozšíření své konzultační základny. Hlavní činnost Výboru regionů je posuzování legislativních návrhů dle zásad:⁵⁸

- *Subsidiarity:* Zásada subsidiarity je zakotvena ve Smlouvách již od založení Výboru regionů a znamená, že: rozhodnutí institucí EU by měla být přijímána na úrovni co nejbližší občanům EU. Při podezření Výboru regionů na skutečnost, že je tato zásada porušena ze strany institucí, umožňuje Lisabonská smlouva Výboru podat žalobu k Evropskému soudnímu dvoru.
- *Blízkosti:* Zásady „blízkosti občanům“ je dosahováno zejména transparentní organizací práce. Při tomto postupu jsou občané Unie informováni o tom, kdo je za co odpovědný a jak mohou být jejich názory vyslyšeny.
- *Partnerství:* Zásada je založena na významné spolupráci evropských, národních, regionálních a místních orgánů, neboť jsou tyto úrovně nepostradatelné a měly by být v co nejvyšší míře zapojovány do procesů rozhodování, které se jich bezprostředně týkají.

⁵⁷ *Výbor regionů – logo* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/rapid/exploit/2010/10/COR/CS/r10_70.csi/Pictures/10000000000026600000199477AED3.jpg>.

⁵⁸ *Committee of the Regions at a glance – Činnost Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

3.1.1 Oblasti konzultace Výboru regionů

Úloha Výboru regionů byla ustanovena Maastrichtskou smlouvou na následujících pět oblastí konzultace: školství a mládež, kultura, ochrana veřejného zdraví, ekonomická a sociální soudružnost, transevropské sítě a sítě energetické infrastruktury a byla během své působnosti mnohokrát upravena a posílena. V Amsterdamské smlouvě (1997) je zakotveno rozšíření oblastí působnosti povinných konzultací o dalších pět oblastí (sociální politika, politika zaměstnanosti, životní prostředí, odborné školení pracovníků, doprava) a možnost Evropského parlamentu podat svou žádost o vypracování stanoviska.⁵⁹ Smlouva z „Nice“ (2001) stanovila rozhodnutí, že členové Výboru musejí být politicky odpovědní nebo musejí mít volební mandát. Členové také by také měli být voleni obyvateli jednotlivých regionů a ne dosazování Radou.⁶⁰

3.1.2 Změny ve Výboru regionů po příchodu Lisabonské smlouvy

Lisabonská smlouva, vstoupila v platnost 1. ledna 2009 a výrazně posílila úlohu Výboru regionů. Smlouva s sebou přinesla následující reformních změny, které výrazně posílily úlohu Výboru v Unii:⁶¹

- Zvýšení účasti Výboru ve všech fázích tvorby právních předpisů EU.
- Výbor regionů může podávat žaloby týkající se porušení zásad subsidiarity některých z legislativních aktů k Evropskému soudnímu dvoru.
- Prodlužuje funkční období členů výboru na 5 let (dříve 4 roky).
- Soudní dvůr dostal pravomoc rozhodovat o žalobách podaných Výborem na ochranu jeho práv.
- Lisabonská smlouva přikazuje Evropskému parlamentu, Radě ministrů a Evropské komisi konzultovat místní a regionální orgány včetně jejich sdružení v celé Evropské unii již v prelegislativní fázi. Výbor hájící názory místních a regionálních orgánů na úrovni EU je plně vytížen právě v této rané fázi.

⁵⁹ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 163.

⁶⁰ *Výbor regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341&sm=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341/>>.

⁶¹ *Výbor regionů* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/86/sekce/vybor-regionu/>>.

- Výbor také nově dostal možnost vyjádřit se ke změnám v navrhovaných právních předpisech navrhovanými poslanci Parlamentu, díky nové povinnosti pro Parlament konzultovat tyto záležitosti s Výborem.
- Výbor dostal zákonné prostředky pro obhajobu svého práva být konzultován u Evropského soudního dvora.
- Výbor má také možnost klást otázky Parlamentu, Komisi a Radě, pokud nezohlední jeho názory, a také v krajním případě požadovat novou konzultaci. Pokud neuspěje, má také nově možnost obrátit se na Evropský soudní dvůr.
- Smlouva zaručuje, že dopad návrhů na místní a regionální úroveň projde důsledným posouzením.

3.2 Struktura Výboru regionů

3.2.1 Členové a náhradníci

Výbor regionů je shromáždění Evropské unie složené z volených zástupců evropských regionálních a místních orgánů, kteří v těchto institucích také působí a mají v tomto regionu nebo v samosprávném celku volební mandát, zejména jde o významné představitele těchto regionálních správ a orgánů (nejvyšší představitelé krajů, radní okresních zastupitelstev, starostové), kteří jsou blízko těm občanům, které zastupují. Jmenování členů a jejich náhradníků do Výboru regionů probíhá podle článku 263 Smlouvy zakládající Evropské společenství. Členové vykonávají svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Společenství a nesmějí být vázáni žádnými závaznými pokyny. Členy a náhradníky do Výboru regionů jmenuje Rada na návrhy jednotlivých států Unie, které své členy vybírají dle vlastního uvážení. Členové však musí splňovat určité požadavky na politickou a regionální (zeměpisnou) příslušnost v daném státě. Náhradník zastupuje daného člena v případě, že se nemůže dostavit na plenární zasedání nebo na schůzi Komise pracovní skupiny nebo jakékoliv jiné schůze, která byla chválena předsednictvem. Náhradník může zastupovat pouze jednoho člena. V případě zastupování má náhradník stejné pravomoci a práva jako zastupovaný člen. Delegování hlasovacího práva musí být písemně oznámeno generálnímu tajemníkovi před

zahájením příslušné schůze či zasedání. Členové nebo náhradníci mají při plenárním zasedání plné právo na náhradu cestovného a výdajů za pobyt.⁶²

Funkční období člena i náhradníka končí smrtí nebo odstoupením z funkce, za obvyklých podmínek je v délce trvání na dobu pěti let (před Lisabonskou smlouvou na čtyři roky) s možností opětovného zvolení. Odstoupení musí odstupující člen písemně oznámit předsedovi Výboru s platnými formálními náležitostmi. Rada na základě podnětu předsedy potvrdí uvolnění mandátu odstupujícího člena. Výbor má v současné době 344 členů (k tomu i odpovídající počet náhradníků) ze všech 27 členských států Unie. V případě dalšího rozšíření Evropské unie o nové členské státy nesmí být překročen počet 350 členů a 350 náhradníků.⁶³

3.2.1.1 Vývoj členské základny Výboru regionů

Členská základna Výboru regionů prošla během fungování této instituce do současnosti několika rozšířeními, která jsou spojena s nově přichozími členy do Evropské unie. Počáteční počet členů byl 189 při počtu dosavadních dvanácti členských států, kteří stáli u zřízení Výboru regionů. Dne 1. ledna roku 1995 došlo k čtvrtému rozšíření Evropské unie o tři nové členské země, kterými byly Švédsko, Finsko a Rakousko, díky těmto nově přichozím členům se členská základna rozšířila z počtu 189 členů na počet 222 členů. Dne 1. května roku 2004 Evropská unie získává ve svém pátém rozšíření opět nové členy, jde o Litvu, Lotyšsko, Estonsko, Maďarsko, Polsko, Slovensko, Kypr, Maltu a Českou republiku. Tito noví členové rozšířili členskou základnu z dosavadních 222 členů na 317 členů. Dne 1. ledna roku 2007 přicházejí do Evropské unie v šestém rozšíření další noví členové, jde o Bulharsko a Rumunsko, tito členové rozšířili členskou základnu z dosavadních 317 členů na současných 344 členů. Tento počet členů setrval do současného volebního období 2010 – 2015 s tím, že nelze vyloučit jeho možný nárůst, díky potencionálním nově přichozím členům do Evropské unie.⁶⁴ V současné době však probíhají jednání o trvalém snížení počtu členů v členských základnách jednotlivých zemí následkem budoucího přijetí dalších zemí do Evropské unie.

⁶² *Členové Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=90178593-c7ed-4e16-822f-ae06c1453c22&sm=90178593-c7ed-4e16-822f-ae06c1453c22>>.

⁶³ *Výbor regionů* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/cor/index_cs.htm>.

⁶⁴ *Co je Výbor regionů (VR)* [online]. Praha : Hlavní město Praha, 2012 [cit. 2012-02-29]. Dostupný z WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/stary_web/obcan/eu/summit/co_je_vybor_regionu_vr.html>.

Počty členů z jednotlivých zemí v období 2010 – 2015 jsou: Francie - 24, Itálie - 24, Německo - 24, Spojené království - 24, Polsko - 21, Španělsko - 21, Rumunsko - 15, Belgie - 12, Česká republika - 12, Maďarsko - 12, Nizozemsko - 12, Bulharsko - 12, Portugalsko - 12, Rakousko - 12, Řecko - 12, Švédsko - 12, Dánsko - 9, Finsko - 9, Irsko - 9, Litva - 9, Slovensko - 9, Estonsko - 7, Lotyšsko - 7, Slovinsko - 7, Kypr - 6, Lucembursko - 6, Malta - 5. Počet zástupců z jednotlivých zemí Unie je dán velikostí a počtem regionů dané země.⁶⁵

3.2.1.2 Členská základna za Českou republiku

Sestavení členské základny v České republice začíná vznesením požadavku ministerstva pro místní rozvoj na Asociaci krajů České republiky a Svaz měst a obcí České republiky o nominaci stejného počtu členů a náhradníků z řad zástupců místních a regionálních orgánů. Vláda České republiky přijme na základě seznamu rozhodnutí a zašle seznam Radě ministrů EU. Rada ministrů EU na základě seznamu jmenuje nové členy do Výboru regionů. Pro nominaci členů České delegace jsou závazná kritéria, která jsou dána článkem 263 Smlouvy zakládající Evropské společenství o jmenování zástupců regionálních a místních samosprávných celků.⁶⁶

Členskou základnu ustanovenou plenárním zasedáním Výboru regionů dne 9. února 2010 pro funkční období 2010 – 2015, tvořili následující členové (jméno, full member/alternate member, politická příslušnost v české politické straně, koho reprezentuje, politická příslušnost ve frakci Evropského parlamentu):⁶⁷

- Ing. Roman Línek - Full member, KDU – ČSL, Pardubický kraj, EPP,
- Paed. Dr. Josef Novotný - Full member, ČSSD, Karlovarský kraj, PES,
- Ing. Petr Osvald - Full member, ČSSD, Plzeň, PES,
- Ing. Jaroslav Palas - Full member, ČSSD, Moravskoslezský kraj, PES,
- Jana Vaňhová - Full member, ČSSD, Ústecký kraj, PES,
- Mgr. Jiří Zimola - Full member, ČSSD, Jihočeský kraj, PES,

⁶⁵ *Výbor regionů* [online]. Businessinfo, 2011 [cit. 2006-2-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/legislativni-procesy-a-rozhodovani-v-eu/1000520/51524/>>.

⁶⁶ *Krajský úřad Plzeňského kraje – Nová Česká delegace zahajuje práci ve Výboru regionů EU* [online]. Plzeň : Krajský úřad Plzeňského kraje, 2012 [cit. 2012-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-plzensky.cz/cs/article/nova-ceska-delegace-zahajuje-praci-ve-vyboru-regionu-eu>>.

⁶⁷ PROKOP, Z. *Nová česká delegace zahajuje práci ve Výboru regionů EU* [online]. Plzeň : Krajský úřad Plzeňského kraje, 2010 [cit. 2010-2-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-plzensky.cz/cs/article/nova-ceska-delegace-zahajuje-praci-ve-vyboru-regionu-eu?sekce=all>>.

- MUDr. Pavel Bém - Full member, ODS, Praha,
- Mgr. Jan Kubata - Full member, ODS, Ústí nad Labem,
- Mgr. Helena Langšádlová - Full member, TOP 09, Černošice,
- Mgr. Juraj Thoma - Full member, HOPB, České Budějovice,
- RNDr. Jiří Bytel - Full member, Nez., Velká Hleďsebe,
- Mgr. Stanislav Eichler - Full member, ČSSD, Liberecký kraj, PES,
- Doc. MUDr. Milada Emmerová CSc. - Alternate member, ČSSD, Plzeňský kraj, PES,
- Ing. Sylva Kováčiková - Alternate member, VV, Bílovec,
- Mgr. Tomáš Úlehla - Alternate member, ODS, Zlín,
- Ing. Ivana Červinková - Alternate member, bez politické příslušnosti, Kostelec n. Orlicí,
- Mgr. Tomáš Chalupa - Alternate member, ODS, Praha,
- MUDr. David Rath - Alternate member, ČSSD, Středočeský kraj, PES,
- Ing. Martin Tesařík - Alternate member, ČSSD, Olomoucký kraj, PES,
- Mgr. Radko Martínek - Alternate member, ČSSD, Pardubický kraj, PES,
- MVDr. Stanislav Mišák - Alternate member, ČSSD, Zlínský kraj, PES,
- MUDr. Jiří Běhounek - Alternate member, ČSSD, kraj Vysočina, PES,
- Bc. Jana Čermáková - Alternate member, Nez., Proboštov,
- Bc. Lubomír Franc - Alternate member, ČSSD, Královéhradecký kraj.

Dne 10. února 2012 rozhodla Rada ministrů EU o přijetí nových členů do skupiny českých delegátů, kteří obměnili stávající sestavu členské základny České republiky. „Do práce Výboru regionů budou moci noví zástupci zasáhnout v době, kdy všechny unijní instituce čeká nelehké rozhodování o víceletém finančním rámci EU 2014 - 2020 a přípravě budoucích výdajových politik - politiky soudržnosti a společné zemědělské politiky. Na programu ale nebude chybět ani téma nejžhavější - budoucí směřování EU a závazky členských států udržet rozpočtovou kázeň. Proto bude nutné práci delegátů ve Výboru regionů koordinovat s ostatními unijními institucemi - Evropskou radou, komisí a parlamentem. Zejména u Evropského parlamentu mají české obce a města v EU silného partnera a advokáta - po zvolení Oldřicha Vlasáka místopředsedou Evropského parlamentu se jeho portfolio agend, které má v kompetenci, rozšiřuje o spolupráci s místními a regionálními samosprávami, včetně

Výboru regionů.⁶⁸ Současnou sestavu tedy tvoří následující členové (jméno, full member/alternate member, politická příslušnost v české politické straně, koho reprezentuje, politická příslušnost v Evropské politické straně):⁶⁹

- Ing. Roman Línek - Full member, KDU – ČSL, Pardubický kraj, EPP,
- Paed. Dr. Josef Novotný - Full member, ČSSD, Karlovarský kraj, PES,
- Ing. Petr Osvald - Full member, ČSSD, Plzeň, PES,
- Ing. Jaroslav Palas - Full member, ČSSD, Moravskoslezský kraj, PES,
- Jana Vaňhová - Full member, ČSSD, Ústecký kraj, PES,
- Mgr. Jiří Zimola - Full member, ČSSD, Jihočeský kraj, PES,
- Mgr. Juraj Thoma - Full member, HOPB, České Budějovice,
- Mgr. Stanislav Eichler - Full member, ČSSD, Liberecký kraj, PES,
- Mgr. Ondřej Benešík – Full member, KDU – ČSL, Strání, EPP,
- Ing. Dan Jiránek – Full member, ODS, Kladno,
- MUDr. Štěpánka Fraňková – Full member, SNK – ED, Pardubice,
- Mgr. Jan Mareš – Alternate member, ČSSD, Chomutov,
- Ing. Bc. Robert Zeman – Alternate member, Nez., Prachatice,
- Ing. Pavel Branda PhD. – Alternate member, Rozumní, Rádlo,
- Ing. Sylva Kováčiková – Alternate member, Nez., Bílovec,
- MUDr. David Rath - Alternate member, ČSSD, Středočeský kraj, PES,
- Ing. Martin Tesařík - Alternate member, ČSSD, Olomoucký kraj, PES,
- Mgr. Radko Martínek - Alternate member, ČSSD, Pardubický kraj, PES,
- MVDr. Stanislav Mišák - Alternate member, ČSSD, Zlínský kraj, PES,
- MUDr. Jiří Běhounek - Alternate member, ČSSD, kraj Vysočina, PES,
- Bc. Jana Čermáková - Alternate member, Nez., Proboštov,
- Bc. Lubomír Franc - Alternate member, ČSSD, Královéhradecký kraj, PES.

Nově příchodí členové: Ing. Branda, PhD. (Rozumní), Mgr. Benešík (KDU – ČSL), MUDr. Fraňková (SNK – ED), Ing. Jiránek (ODS), Mgr. Mareš (ČSSD), Ing. Bc.

⁶⁸ SRNOVÁ, E. *Výbor regionů přivítal nové české delegáty za města a obcí* [online]. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2012 [cit. 2012-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/obce-a-evropa/vybor-regionu-privital-nove-ceske-delegaty-za-mesta-a-obce.aspx>>.

⁶⁹ *Členové výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-9]. Dostupný z WWW: <<http://cormembers.cor.europa.eu/cormembers.aspx?critName=&critCountry=CZ&critFunction=MEM%7CALT&critGroup=&critDossier=&iaction=Vyhledat>>.

Zeman (Nez.) vystřídali odstupující členy: Doc. MUDr. Emmerovou (ČSSD), Mgr. Úlehlu (ODS), Ing. Červinkovou (Nez.), Mgr. Chalupu (ODS), MUDr. Béma (ODS), Mgr. Kubatu, RNDr. Bytela (Nez.) a Mgr. Langšádlovou (TOP 09).

Členská základna je dočasně sestavena místo z dvanácti, pouze z jedenácti členů a jedenácti náhradníků, tento počet je zatím pouze provizorní, protože stále ještě není zvolen zástupce pro Prahu. Stálí členové jsou zastoupeni pěti hejtmany, třemi primátory, jedním starostou, zastupitelem města a náměstkem hejtmána, náhradníci jsou zastoupeni šesti hejtmany, třemi místostarosty, jedním zastupitelem a jedním primátorem, toto obsazení zhruba odpovídá obsazení v minulém složení členské základny. Členskou základnu České republiky v současnosti tvoří převážně členové z České strany sociálně demokratické (13 příslušníků strany), což vytváří nerovnoměrné obsazení politických stran v této instituci. Ostatní politické strany jsou zde zastoupeny v minimálním počtu spolu s nezávislými kandidáty. Tento nepoměr zastoupení může vyvolat mírné zkreslení při rozhodování Výboru. Členové politické strany ČSSD jsou i členy Strany evropských socialistů (PES). Členové politické strany KDU – ČSL jsou automaticky zařazeny do Evropské lidové strany (EPP). Ti členové, u kterých není doplněna příslušnost evropské politické strany, nejsou ještě do žádné z nich zařazeni nebo nejsou ještě pro žádnou rozhodnuti.

Tab. 1: Zastoupení českých politických stran ve Výboru regionů⁷⁰

Politická strana	Počet příslušníků v období 2010 – 2012	Počet příslušníků v období 2012 - ?
ČSSD	13 (54,1 %)	13 (59 %)
ODS	4 (16,5 %)	1 (4,6 %)
Nez.	2 (8,4 %)	3 (13,5 %)
TOP 09	1 (4,2 %)	0 (0,0 %)
VV	1 (4,2 %)	0 (0,0 %)
KDU – ČSL	1 (4,2 %)	2 (9,1 %)
Rozumní	0 (0,0 %)	1 (4,6 %)
SNK - ED	0 (0,0 %)	1 (4,6 %)
HOPB	1 (4,2 %)	1 (4,6 %)
Bez politické příslušnosti	1 (4,2 %)	0 (0,0 %)

⁷⁰ Vlastní analýza.

3.2.2 Předsednictvo Výboru regionů

Předsednictvo je řídicím orgánem a hlavní politická síla ve Výboru regionů, která dohlíží na činnost plenárních zasedání a komisí včetně jejich politického programu. Předsednictvo také uděluje pokyny administrativě Výboru. Schází se na sedmi schůzích během roku, vždy před plenárním zasedáním Výboru, které je pětkrát do roka a také před dvěma schůzemi Výboru. Hlavním politickým úkolem předsednictva je dohled nad dodržováním plurality. Předseda má svého zástupce ve funkci prvního místopředsedy, který ho zastupuje po dobu jeho nepřítomnosti a má spolu s místopředsedou a předsednictvem shodnou délku funkčního období - 2,5 roku.⁷¹ Předsednictvo je 60ti členný úřad s následujícím složením, které je politicky vyvážené:⁷²

- předseda, *aktuálně (2012)*: **Mercedes Bresso (IT) PES,**
- první místopředseda, *aktuálně (2012)*: **Ramón Luis Valcárcel Siso (ES) PPE,**
- 27 ostatních místopředsedů (jeden z každé členské země),
- 27 dalších členů,
- předsedové politických skupin.

Složení předsednictva určuje následující počet křesel jednotlivých zemí: Německo, Polsko, Itálie, Francie, Spojené království a Španělsko mají po *třech*, po *dvou* křeslech mají: Bulharsko, Belgie, Finsko, Dánsko, Irsko, Litva, Maďarsko, Nizozemsko, Portugalsko, Řecko, Rakousko, Rumunsko, Česká republika, Slovensko a Švédsko, po *jednom* křesle: Kypr, Estonsko, Lucembursko, Lotyšsko, Malta a Slovinsko. Hlavní úlohou předsednictva je:⁷³

- na začátku každého funkčního období zformulovat politický program a dohlížet na jeho plnění a na překlad hodnotících a výročních hodnotících zpráv během funkčního období i na jeho konci,
- připravovat a koordinovat práci komisí a plenárního zasedání,

⁷¹ *Předsednictvo Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78&sm=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78>>.

⁷² DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 164.

⁷³ *Předsednictvo Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78&sm=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78>>.

- spravovat finanční a administrativní záležitosti ve věcech týkající se členů a náhradníků,
- odpovídat za vnitřní strukturu Výboru a jeho generálního sekretariátu, včetně jeho orgánů a organizační struktury,
- obsazení funkce generálního tajemníka, přijímání zaměstnanců a úředníků,
- schvalování schůzí mimo běžná pracoviště,
- v souladu s ustanovením rozpočtu, vydávat pokyny pro náhrady výdajů pracovníkům,
- plenárnímu zasedání předložit návrh rozpočtu Výboru.

3.2.3 Generální tajemník

Generální tajemník je jmenován předsednictvem na funkční období pěti let s možností opětovného zvolení do funkce. Hlavní úlohou generálního tajemníka je dohled nad chodem Výboru regionů a nad prováděním rozhodnutí předsednictva. Generální tajemník nemůže ve své funkci zastávat politický mandát. Nyní je v této funkci pan Gerhard Stahl, který byl do funkce dosazen v dubnu roku 2004, v dubnu roku 2009 mu byl mandát opět prodloužen.⁷⁴

3.2.4 Generální sekretariát

Generální sekretariát poskytuje technické a administrativní zázemí Výboru regionů. Generální sekretariát tvoří čtyři ředitelství: pro administrativu, pro registraci, pro poradní práce, pro právní služby a pomoc členům, pro komunikaci, tisk a protokol a také několik oddělení: osobní, rozpočtové, pro práci komisí a pro interinstitucionální vztahy. Zaměstnanci generálního sekretariátu vytvářejí ke každé zprávě nebo návrhu stanoviska tzv. informační sdělení, shrnující hlavní body návrhu předkládaného dokumentu komise, členové Výboru regionů tak získají přibližný popis o projednávané problematice. Sekretariát má za úkol zajistit to, aby forma návrhu stanoviska byla v souladu s jednacím řádem Výboru regionů. V Generálním sekretariátu také působí

⁷⁴ *Committee of the Regions at a glance – Generální tajemník* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

sekretariáty politických skupin, oddělení pro prognózy ke sledování meziodvětvových priorit a oddělení interního auditu.⁷⁵

3.2.5 Plenární shromáždění

Plenární shromáždění všech 344 členů Výboru je organizováno do pěti ročních setkání. Členové Výboru, zde diskutují a přijímají stanoviska (cca 50 až 60 ročně), zprávy a usnesení. Na tyto setkání jsou také zváni představitelé předsednictví EU a Evropské komisaři, aby zde diskutovali o problémech, které řeší města a regiony.⁷⁶

3.2.6 Národní delegace

Členové národních delegací se shromažďují před plenárními zasedáními, aby zde diskutovali o společném postoji k projednávaným záležitostem. Národní delegace je tvořena z členů Výboru regionů a jejich náhradníků. Každý členský stát má svou národní delegaci a svého předsedu delegace, kteří se řídí svými vnitřními pravidly. Ve Výboru regionů působí celkem 27 národních delegací.⁷⁷

V čele České národní delegace stojí v období 2010 - 2015 hejtman libereckého Mgr. Stanislav Eichler a koordinátory jsou: Mgr. František Cipro a Ing. Linda Kopecká.

⁷⁵ *Committee of the Regions at a glance – Generální sekretariát* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

⁷⁶ *Committee of the Regions at a glance – Plenární zasedání* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

⁷⁷ *Committee of the Regions at a glance – Národní delegace* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

3.2.7 Výbor pro administrativní a finanční záležitosti (CAFA)

Výbor pro administrativní a finanční záležitosti byl založen za účelem odborné konzultace v administrativních a finančních otázkách v předsednictvu. Předsedou tohoto Výboru je v současné době Gabor Bihary (HU) PSE. Komise má celkem osm členů a osm náhradníků.⁷⁸

3.2.8 Komise Výboru regionů Evropské unie

Výbor shrnuje svou činnost do šesti odborných komisí, které jsou tvořeny jeho členy. Po důkladném prozkoumání předložených návrhů, se kterými je Výbor konzultován, členové vypracovávají stanoviska a vypracovávají návrh stanoviska, který zdůrazňuje, kde dochází ke shodě s návrhy předloženými Evropskou komisí a kde je zapotřebí určitých změn. Návrh stanoviska je poté projednán na jednom z pěti plenárních zasedání Výboru, které se konají v každém roce. Je-li návrh schválen většinou, je přijat jako stanovisko Výboru regionů a zaslán zpět Komisi, která jej předá Parlamentu a Radě. Za českou národní delegaci jsou vždy 4 členové v každé komisi (každý člen delegace má nárok na práci ve dvou komisích). Komise Výboru jsou:⁷⁹

- **ECOS** – Komise pro hospodářskou a sociální politiku, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Stanislav Eichler, Josef Novotný, Juraj Thoma, Roman Línek),
- **ENVE** – Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Stanislav Eichler, Jana Vaňhová, Dan Jiránek),
- **EDUC** – Komise pro vzdělávání, mládež, kulturu a výzkum, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Josef Novotný, Štěpánka Fraňková, Jaroslav Palas, Juraj Thoma),
- **COTER** – Komise pro politiku územní soudružnosti, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Jiří Zimola, Jaroslav Palas, Petr Osvald),

⁷⁸ CAFA [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78&sm=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78>>.

⁷⁹ Komise Výboru regionů [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-1-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=f4730b2b-a0e7-4047-b13d-1396fe1361a7&sm=f4730b2b-a0e7-4047-b13d-1396fe1361a7>>.

- **CIVEX** – Komise pro občanství, správu, institucionální a vnější věci, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Roman Línek, Petr Osvald, Ondřej Benešík),
- **NAT** – Komise pro přírodní zdroje, (členskou základnu za Českou republiku tvoří: Jana Vaňhová, Jiří Zimola).

Komise jsou tvořeny přibližně 100 členy, kteří připravují návrhy stanovisek, pořádají konference a semináře se zaměřením na oblasti jejich kompetencí. K jejich činnostem je také často nápomocen sekretariát.⁸⁰

3.2.9 Politické skupiny působící ve Výboru regionů

Ve Výboru regionů působí jak nezávislí členové, tak i čtyři politické skupiny, kterými jsou:

- **UEN - EA** – Union for Europe of the Nations – European Alliance (Reformní strana a Evropská aliance),
- **ALDE** – Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Evropští liberální demokraté),
- **EPP** – European Peoples Party (Evropská lidová strana),
- **PES** – Party of the European Socialists (Strana evropských socialistů).

Výbor regionů poskytuje těmto politickým skupinám finanční podporu a zázemí pro jejich činnost. Politické skupiny mají k dispozici pro svoji činnost sekretariát složený ze zaměstnanců generálního sekretariátu Výboru regionů.

Členové politických skupin se před významnými zasedáními spolu scházejí, aby zaujali na projednávanou problematiku společný postoj. Pro dosažení politických shod před zasedáními se také scházejí: předseda Výboru, první místopředseda a předsedové politických skupin.⁸¹

⁸⁰ *Committee of the Regions at a glance – Komise VR* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

⁸¹ *Committee of the Regions at a glance – Politické skupiny* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

3.3 Evropsko – středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM)

ARLEM je poradním shromážděním, které pracuje na základě konsensu a jehož hlavním cílem je vnést do evropsko – středomořského partnerství regionální a místní rozměr. Shromáždění zasedá jednou ročně, vždy na pozvání svých spolupředsedů a na předsednictvem zvoleném místě. Spolupředsedové mohou na jednání se specifickým tématem přizvat odborníky v dané oblasti. „Shromáždění může přijímat usnesení a závěry o různých aspektech evropsko-středomořského partnerství a navrhopat doporučení ministerské konferenci, ostatním orgánům Unie pro Středomoří a institucím Evropské unie. Přijímá výroční zprávu, za jejíž vypracování odpovídá předsednictvo.“⁸²

V čele shromáždění stojí dva spolupředsedové, první zastupuje středomořské partnerské země a druhý zastupuje Evropskou unii. Členové tohoto shromáždění jsou voleni na obnovitelné funkční období dva a půl roku. Konec funkčního období zde může nastat stažením jmenování, odstoupením nebo skončením mandátu, na jehož základě byl člen jmenován. Shromáždění se v současné době skládá z 84 členů, přičemž členstvo je rovnou měrou rozděleno mezi středomořské partnerské země (42 členů) a Evropskou unii (42 členů). Křesla středomořských partnerských zemí jsou rozdělena takto: Turecko – 5, Egypt – 5, Alžírsko – 4, Maroko – 4, Sýrie – 3, Tunisko – 3, Bosna a Hercegovina – 2, Albánie – 2, Chorvatsko – 2, Izrael – 2, Jordánsko – 2, Libanon – 2, Mauretánie – 2, Palestinská samospráva – 2, Černá hora – 1 a Monako – 1.⁸³

3.4 Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP)

Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství je platformou zřízenou Výborem regionů pro dialog mezi místními a regionálními orgány z partnerských zemí a z Evropské unie, pro řešení otázek týkajících se dopadu politického vývoje zemích východní Evropy na bezpečnost, stabilitu a prosperitu Evropské unie. Klíčovými zeměmi východní Evropy jsou zde: Ázerbájdžán, Arménie, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina. Úvodní setkání proběhlo v Poznani dne 8. září roku 2011, zahájené komisařem pro politiku sousedství panem Štefanem Füleem a v čele zasedala předsedkyně Výboru regionů paní Mercedes Bresso. Diskuze vedená na

⁸² *Jednací řád evropsko – středomořského shromáždění*. Agadir, 2011, s. 3.

⁸³ *Jednací řád evropsko – středomořského shromáždění*. Agadir, 2011, s. 1 - 5.

této konferenci byla zaměřena především na způsob podpory přímé spolupráce mezi partnery Východního partnerství na regionální a místní úrovni a na využití zkušeností a mechanismů hospodářských a sociálních politik Evropské unie. Tato konference bude zasedat jednou do roka.⁸⁴

3.5 Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

Evropské seskupení pro územní spolupráci bylo založeno roku 2006 Evropským parlamentem a Radou s politickou podporou Výboru regionů z důvodu usnadnění přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce (například žádat o prostředky z evropských fondů a spravovat je). Hlavním úkolem Evropského seskupení pro územní spolupráci je organizace a řízení opatření v rámci přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální spolupráce, a to s financemi přímo od Evropské unie nebo s financemi mimo Evropskou unii. Do ESÚS musí být zapojeni partneři alespoň ze dvou členských států (regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty, vlády členských států nebo sdružení). Mezi nejčastější činnosti Evropského seskupení pro územní spolupráci patří například posilování hospodářské a sociální soudružnosti v přeshraničním měřítku, nebo také řízení přeshraničních nebo regionálních projektů udržitelného rozvoje (ochrana životního prostředí, inovace a technologie...). Výbor regionů má zde poradní úlohu v oblasti přeshraniční spolupráce, politickou podporu ESÚS a jejich činnosti, sběr informací a statutech o úmlouvách v oblasti ESÚS, hodnocení pokroku ESÚS a usnadnění výměny osvědčených postupů prostřednictvím expertní skupiny.⁸⁵

3.6 Rozpočet Evropské unie a Výbor regionů

Díky jednotnému trhu se z EU stala světová obchodní velmoc. Svůj hospodářský růst se snaží udržet investováním do dopravy, energetiky a výzkumu a zároveň hledá způsob, jak minimalizovat dopad dalšího ekonomického rozvoje na životní prostředí.⁸⁶ Výbor regionů v tomto koloběhu financí hraje stále větší roli z hlediska pracovních

⁸⁴ *Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP)* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-4]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece&sm=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece>>.

⁸⁵ *Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-5]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e&sm=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e>>.

⁸⁶ *Ekonomika EU* [online]. Brusel : Evropská unie, 2012 [cit. 2012-3-4]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/facts-figures/economy/index_cs.htm>.

příležitostí, toku financí do rozvoje regionů a také díky jeho narůstajícímu počtu členské základny a jeho stále se zvyšující důležitosti v pozici poradního orgánu Evropské unie.

„Rozšíření Unie o 12 nových členských států přispělo k tomu, že hrubý domácí produkt EU (tj. objem zboží a služeb, které její hospodářství produkuje) je vyšší než HDP Spojených států.“⁸⁷ V současné době Evropská unie registruje přes 90000 místních a regionálních útvarů, včetně 75 regionálních shromáždění se zákonodárnou mocí. Místní a regionální představují 16 % HDP v EU, 1/3 veřejných výdajů, 2/3 všech výdajů na veřejné investice a cca 56 % veřejných pracovních míst.⁸⁸

Rozpočet Evropské unie musí být podle ustanovení čl. 310 odst. 1 třetího pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie vyrovnaný co do příjmů a výdajů. Největší podíl příjmů do rozpočtu ES tvoří tzv. vlastní zdroje (cca 95 % celkových příjmů), které jsou doplněny zdroji ostatními. Vlastní zdroje můžeme následně rozdělit: zdroje tvořené procentem HND (cca 66 %), zdroje založené na DPH (cca 15 %) a na tradiční vlastní zdroje (cca 13 %). Tradičními vlastními zdroji jsou: cla z obchodu s třetími zeměmi vybraná podle společného celního sazebníku, dávky uvalené na cukr a glukózu a zemědělské dávky. Výdaje ES můžeme rozdělit na výdaje podle financovaných oblastí nebo jednotlivých institucí. Největší část výdajů ve financování institucí tvoří výdaje Komise, které zahrnují administrativní výdaje komise a všechny výdaje na financování politik Evropského společenství. Při financování politik je zde nejvíce financována zemědělská politika a po ní následuje politika soudružnosti.

Rozpočet Výboru regionů tvoří osmý svazek rozpočtu Evropské unie. Příjmy Výboru regionů tvoří hlavy č. 4 (příjmy od osob pracujících v orgánech a jiných institucích Unie), č. 5 (příjmy ze správní činnosti orgánu) a č. 9 (různé příjmy). Příjmy Výboru se navyšují každým rokem o cca 0,3 až 0,5 mil. EUR, přičemž nejvyšší meziroční nárůst příjmu za posledních pět let byl o 1,1 mil. EUR v roce 2010. Tento nárůst je patrně spojen s aplikací změn a navýšení pravomocí Výboru, které jsou obsaženy v Lisabonské smlouvě. Příjmy pokryjí cca 6 až 8 % výdajů rozpočtu Výboru regionů. Výdaje Výboru regionů tvoří hlavy č. 1 (výdaje v souvislosti s osobami pracujícími v orgánu), č. 2 (budovy, nábytek, zařízení a různé provozní výdaje), č. 10 (ostatní výdaje). Výdaje Výboru se zvyšují meziročně o cca 5 mil. EUR a tvořily do

⁸⁷ *Ekonomika EU* [online]. Brusel : Evropská unie, 2012 [cit. 2012-3-5]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/facts-figures/economy/index_cs.htm>.

⁸⁸ *Nová smlouva: nová úloha pro regiony a místní orgány*. Brusel, s. 8.

roku 2009 cca 0,057 % celkových výdajů z rozpočtu Evropské unie. Od roku 2009 tvoří cca 0,067 % celkových výdajů z rozpočtu Evropské unie.

Tab. 2: Příjmy a výdaje Evropské unie a Výboru regionů 2006 - 2012⁸⁹

Období	<i>Vlastní příjmy Výboru regionů (mil. EUR)</i>	<i>Celkové příjmy EU (mil. EUR)</i>	<i>Výdaje Výboru regionů (mil. EUR)</i>	<i>Celkové výdaje EU (mil. EUR)</i>
Rozpočet 2012	8,167736	129 088,042948	86,503483	129 088,042948
Rozpočet 2011	7,849322	126 727,133762	84,080903	126 727,133762
Rozpočet 2010	6,786152	122 955,918526	79,127665	122 955,918526
Rozpočet 2009	6,697391	113 035,415415	74,577753	113 035,415415
Rozpočet 2008	6,029038	115 771,282245	68,833157	115 771,282245
Rozpočet 2007	5,392169	113 845,815415	64,606115	113 845,815415
Rozpočet 2006	4,654308	107 378,469621	61,968639	107 378,469621

3.7 Výbor regionů a jeho dopady na automobilový průmysl v době celosvětové hospodářské krize

Automobilový průmysl se během druhé poloviny 20. století stal velmi významným odvětvím v celosvětové ekonomice, a proto se tato kapitola zabývá na konkrétním případu stanoviskem Výboru regionů k problematice automobilového průmyslu v době nedávné celosvětové hospodářské krize.

Ve stanovisku Výboru regionů z 83. plenárního zasedání, uskutečněného ve dnech 9. a 10. února roku 2010, které bylo přijato dne 10. února 2010, Výbor regionů bije na poplach z důvodu zdaleka nezažehnané automobilové krize, která měla stále na svědomí ztráty tisíců pracovních míst, a tím způsobené závažné sociální důsledky na společnost v jednotlivých oblastech. K této problematice se v minulosti vyjádřil i Jean - Yves La Drian, který byl předsedou tehdejší Regionální rady regionu Bretaň (FR / SES): „Myslím si, že je nesmírně důležité pro povzbuzení evropské úrovně, vést dialog mezi klíčovými hráči v automobilovém sektoru a území, která jsou postižena

⁸⁹ *Rozpočet* [online]. Brusel : Evropská unie, 2012 [cit. 2012-3-18]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-cs.htm>>.

restrukturalizací, s cílem nalézt společné a konstruktivní řešení na pomoc zaměstnancům postiženým krizí.“ Toto stanovisko z vlastní iniciativy se později stalo významným krokem v automobilové krizi. Skupina Intergroup, která zahájila svou činnost a předsedá jí Jean - Yves La Drian, nyní spojuje přes padesát regionů z celé Evropy, pro které automobilový průmysl hraje klíčovou roli v hospodaření a sociálním blahobytu.⁹⁰

Stanovisko Výboru regionů z 83. plenárního zasedání na koordinované a dlouhodobé odpovědi na výzvy, kterým čelí evropský automobilový sektor a posílení svých vazeb na regiony, poukazovalo na fakt, že automobilový průmysl čelil velké krizi, která se pravděpodobně v budoucnu ještě prohloubí a bude mít špatný dopad na celosvětové a evropské hospodářství. Výbor regionů zde vyzval Evropskou komisi, aby dlouhodobě formovala průmyslovou politiku pro automobilový průmysl, strukturovaný kolem existujících iniciativ a současně také v regionálním rozměru přispěla k dosažení evropských cílů konkurenceschopnosti, územní soudružnosti, udržitelného rozvoje a boje proti změně klimatu. Stanovisko také mimo jiné poukazuje na rostoucí potřeby v oblasti vzdělávání, vnitřní a vnější restrukturalizace a sociální inovace podniků a zaměstnanců v automobilovém průmyslu. Zdůrazňuje zde také nové technologické výzvy, kterým čelí odvětví automobilového průmyslu, jako jsou například potřebné udržitelné dopravní možnosti.⁹¹

Celosvětová hospodářská krize má negativní vlivy i na jiná neméně důležitá odvětví průmyslu a přetrvává dodnes v různých formách vlivu na současnou společnost v Evropě i ve světě.

3.8 Platforma pro monitorování strategie Evropa 2020

Platforma pro monitorování strategie Evropa 2020 (dříve nazývaná platforma pro monitorování Lisabonské strategie) je nástrojem pro podporu poradní činnosti Výboru regionů pro místní a regionální orgány, který jim má zajistit zapojení do politického procesu již od tvorby až do provádění nové strategie Evropa 2020. Evropská komise navrhla v březnu roku 2010 strategii Evropa 2020 jako navazující na

⁹⁰ *Stanovisko Výboru regionů k automobilovému průmyslu* [online]. Brusel : Ertico, 2012 [cit. 2012-3-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.ertico.com/committee-of-the-regions-opinion-on-the-automotive-sector/>>.

⁹¹ *Stanovisko Výboru regionů k automobilovému průmyslu* [online]. Brusel : Ertico, 2012 [cit. 2012-3-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.ertico.com/committee-of-the-regions-opinion-on-the-automotive-sector/>>.

Lisabonskou strategii se zaměřením na znalosti a inovace, udržitelnější ekonomiku, sociální začlenění a vysokou zaměstnanost. Hlavním cílem platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 je zapojení místních a regionálních orgánů s cílem zajistit lepší provádění politik souvisejícími s cíli Evropy 2020, dále pak přezkoumání vazby mezi politikou soudružnosti a strategií Evropa 2020, monitorování zapojení místní a regionální úrovně do procesu řízení strategie, vymezení překážek, se kterými se setkávají místní a regionální orgány při provádění strategie Evropa 2020 a podpora výměny informací, zkušeností a osvědčených postupů.⁹²

Politici zástupci jsou každoročně zváni na územní dialog Výboru regionů, na kterém mají možnost a prostor pro debatu se špičkovými politickými zástupci evropských institucí o provádění strategie Evropa 2020 ve svých městech a regionech. Členskou základnu platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 tvoří jednotliví členové regionálních a místních orgánů ze všech 27 členských států Evropské unie (Česká republika: Liberecký kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Zlín) nejvíce je zde zastoupena Itálie. Členové se zúčastňují akcí platformy pro monitorování strategie Evropa 2020 (workshopy, politické konference), vyměňují si názory a zkušenosti, spolupracují na projektech zaměřených na Evropu 2020, spolupracují na monitorovacím procesu strategie Evropa 2020 a přispívají k vytváření politických postojů Výboru regionů souvisejících s Evropou 2020. Program platformy, včetně jeho podání předsednictvu Výboru regionů a jiným institucím zprávy o její činnosti, zajišťují dva političtí koordinátoři z řad Výboru regionů. V současné době jsou to Christine Chapmanová (UK/SES) a Nichi Vendola (IT, SES).⁹³

⁹² *Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP)* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-4]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece&sm=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece>>.

⁹³ *Platforma pro monitorování strategie Evropa2020* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-6]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=f2899625-1cfd-41b9-87bb-7d1bb97d2de5&sm=f2899625-1cfd-41b9-87bb-7d1bb97d2de5>>.

4 DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ S ČESKÝMI ZÁSTUPCI VE VÝBORU REGIONŮ

Dotazníkové šetření bylo cíleno na členy a náhradníky z České republiky, kteří působí ve Výboru regionů. Dotazník byl koncipován tak, aby shrnul názory a postoje zástupců k Výboru regionů jako k instituci, která čerpá z rozpočtu Unie velké prostředky na své fungování, propagaci a členy, a zda plní své poslání efektivně a smysluplně.

Dotazník obdrželi v listopadu roku 2011 a v únoru roku 2012 (blíže viz kapitola 1 – Cíl a metodika bakalářské práce) následující *členové*: Stanislav Eichler (ČSSD), Roman Línek (KDU – ČSL), Josef Novotný (ČSSD), Petr Osvald (ČSSD), Jaroslav Palas (ČSSD), Jana Vaňhová (ČSSD), Jiří Zimola (ČSSD), Juraj Thoma (HOPB), Štěpánka Fraňková (SNK – ED), Dan Jiránek (ODS), Ondřej Benešik (KDU – ČSL), a *náhradníci*: Jiří Běhounek (ČSSD), Jana Čermáková (Nez.), Lubomír Franc (ČSSD), Radko Martínek (ČSSD), Sylva Kováčiková (Nez.), Stanislav Mišák (ČSSD), David Rath (ČSSD), Martin Tesařík (ČSSD), Zeman Robert (Nez.), Pavel Branda (Rozumní), Jan Mareš (ČSSD).

Z celkového počtu 22 obeslaných respondentů odpovědělo na dotazník následujících 7 respondentů (návratnost 31,5 %): Jiří Běhounek (ČSSD), Stanislav Eichler (ČSSD), Roman Línek (KDU – ČSL), Petr Osvald (ČSSD), Jaroslav Palas (ČSSD), Martin Tesařík (ČSSD), Robert Zeman (Nez.).

Dotazník obsahoval následujících šest otázek:

- 1) Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?
- 2) Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?
- 3) Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?
- 4) Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?
- 5) Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?
- 6) Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svojí funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?

V první otázce zástupci preferují svá území, která reprezentují. Popisují zde hlavní prosazované zájmy a priority regionální spolupráce, mezi které patří: rozvoj, zdravotnictví, zemědělství, stabilizace oblasti dopravy a ochrana přírodních zdrojů. Zástupci zde také popisují, ve kterých komisích působí. Působení v určitých komisích také ovlivňuje priority, které zástupci prosazují. Roman Línek (KDU – ČSL) je jediným českým zástupcem v Konferenci regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP), kde 18 zástupců EU a 18 zástupců šesti východoevropských nečlenských zemí vzájemně spolupracují na přiblížení veřejné správy, zejména na regionální úrovni.

Ve druhé otázce respondenti popisují, jak politická příslušnost ovlivňuje jejich rozhodování. Odpovědi se rozcházejí v tom smyslu, že některé zástupce ovlivňuje politická příslušnost více a některé méně jejich rozhodování. Je zde velmi patrné, že zástupce ovlivňuje spíše než politická příslušnost vztah k oblasti, kterou zastupují a hájí její zájmy. Podle Petra Osvalda (ČSSD) se politický pohled uplatňuje více u věcí sociálního charakteru a je spíše podstatnější, co všechno Česká republika z Unie získá. Z odpovědí respondentů je patrné, že 57 % z nich je ovlivněno svou politickou příslušností.

Třetí otázka se týká kvality prosazovaných zájmů České republiky v porovnání s ostatními zeměmi. Z odpovědí respondentů na tuto otázku je velmi patrný fakt, že Česká republika není vnímána jako silný a nijak významný hráč v Evropské unii s velmi malou manévrovatelností projevit se v orgánech Unie. Česká republika také velmi málo získává spojení pro své zájmy a dost často se vyskytuje v neúplném složení, díky střídání složení České delegace po každých krajských či komunálních volbách a zdoluhavému procesu jmenování nových členů je často řadu měsíců v neúplném složení.

Ve čtvrté otázce jsou odpovědi, které se týkají rovnosti členských zemí při prosazování svých zájmů. Někteří zástupci se domnívají, že pozice České republiky je v postavení vedle velkých členských zemí nerovná s ohledem na fakt, že nás velmi často při rozhodování přehlasují, ale není zde vyslovena přímá diskriminace České republiky.

Pátá otázka řeší negativní vlivy při prosazování regionálních zájmů ve Výboru regionů. Negativních vlivů je zde vyjmenovaná celá řada, ať už postavení Výboru regionů jako pouze konzultativním orgánem nebo spolupráce s našimi europoslanci.

Někteří zástupci negativní vlivy při prosazování zájmů však nepocítují, ze získaných odpovědí konkrétně Stanislav Eichler (ČSSD). Robert Zeman (Nez.) na tuto otázku nemůže zatím odpovědět z důvodu jeho krátké dosavadní působnosti ve Výboru regionů.

Šestá otázka shrnuje celkový názor zástupců na fungování Výboru regionů a dává možnost vyjádřit se k možným změnám a vylepšením fungování této instituce. K této otázce se nevyjadřovali Jiří Běhounek (ČSSD) a Robert Zeman (Nez.) z důvodu funkce náhradníka a krátkého setrvání ve Výboru regionů. Pro ostatní respondenty naplňuje Výbor regionů své poslání vcelku úspěšně. Roman Línek (KDU – ČSL) se k této otázce vyjádřil takto: „Doporučil bych posílení rozhodovací role Výboru regionů, a to zejména v těch oblastech, které mají přímý dopad na regionální úroveň. Dále je k diskusi jak lépe zajistit, aby vzhledem k povinnostem členů Výboru regionů doma, které je časově limitují v práci pro Výbor regionů, skutečně rozhodovali volení politici s mandátem a ne úředníci Výboru. Tím by se neprohluboval často citovaný evropský demokratický deficit, ale právě naopak.“ Stanislav Eichler (ČSSD) si myslí, že Výbor regionů si přivlastňuje jakési výhradní právo k tématům spojených s regionální politikou. Podle něho se tento limit překračuje a dostává se do střetu s Evropským parlamentem nebo s Evropskou komisí.

Výstupem z dotazníkového šetření jsou většinou jednotlivé odpovědi na konkrétní položenou otázku, v dotazníku Jaroslava Palase (ČSSD) jsou odpovědi na otázky 3, 4, 5, 6 shrnuty do jedné rozsáhlé odpovědi včetně uvedeného příkladu. Podle Jaroslava Palase (ČSSD) jsou položené otázky spolu velmi provázané a zvolil toto řešení odpovědi, ve kterém uvádí fungování Výboru regionů v porovnání s jinými institucemi Evropské unie a dokazuje toto na uvedeném příkladu. Členové většinou odpovídali na obecné priority Výboru regionů a priority, které oni sami prosazují. Nejobsáhlejší odpovědi byly v dotazníku od Romana Línea (KDU – ČSL), který působí v komisích CIVEX, ECOS. Nejméně obsáhlé odpovědi na dotazník byly u Roberta Zemana (Nez.), který z důvodu krátkého setrvání ve funkci nemůže na zadané otázky ještě odpovědět.

ZÁVĚR

Probíhající integrační procesy Evropy postupně rozšiřovaly a nadále rozšiřují svá působení v širších oblastech zájmů a vytvářejí tak zcela novou realitu, která postupně nutí státy upouštět od centralistického rozhodování a přenechat tak část svých pravomocí trendu decentralizovaného rozhodování.

S rozšiřováním veřejné správy a Evropské unie jako celku je stále více nutné zapojovat legitimní volené zástupce regionálních a místních samosprávných celků do institucionálního rozhodovacího systému Evropské unie a posilovat jejich pravomoce v prosazování svých priorit směrem k zlepšování životní úrovně v dané oblasti či regionu, který zastupují. Tento proces pomůže docílit organizované prosazování zájmů na institucionální úrovni určitého regionu nebo samosprávného celku a zlepšit tak podobu probíhající globalizace s jejími narůstajícími výzvami.

V současné době Evropská unie ve snaze o přiblížení Evropy občanům klade větší důraz na pravomoc a podporu místním a regionálním orgánům při tvorbě předpisů Evropské unie. Z celkového množství předpisů je v současné době více než tři čtvrtiny prováděno na místní či regionální úrovni.

Předchůdcem Výboru regionů bylo Shromáždění regionů Evropy, které bylo ustanovené v roce 1985. V této době byla velmi prosazována otázka decentralizace a volalo se po reformách i za cenu omezení státu. Pomocí informačních kanceláří měli zástupci působit na instituce Evropské unie, ale nakonec zvítězilo řešení v založení Výboru regionů, který ctí tyto zásady: subsidiaritu, blízkost a partnerství při konzultaci s Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí. Výbor regionů je poradním (konzultativním) orgánem s funkcí reprezentovat a hájit zájmy samosprávných celků, měst a regionů v Evropské unii, ale nemá rozhodovací pravomoce.

Hlavní úkolem Výboru je hlídat využití principu subsidiarity a zabránit tak centralizovanému způsobu rozhodování na území Unie a členských států, může také vydávat vlastní stanoviska, týkající se měst a regionů na základě své vlastní iniciativy, která ovlivňují Evropské instituce.

Výbor regionů je jeden z nejmladších orgánů Evropské unie, který od svého založení v roce 1994 stále zvyšuje svoji pozici v rozhodování Evropské unie, důkazem

je stále se zvyšující podíl na rozpočtu Evropské unie - viz tabulka č. 2 této práce (v roce 2006 – 0,058 %, v roce 2011 – 0,066 % celkových výdajů Evropské unie). Růst výdajů je dle autora této práce nejvíce patrný po příchodu změn zakotvených v Lisabonské smlouvě (2009).

Pravomoce Výboru regionů byly v minulosti několikrát navyšovány vždy s příchodem nové smlouvy, od zakládající Maastrichtské smlouvy (1992) přes Amsterdamskou smlouvu (1997), smlouvu z „Nice“ (2001) až do současné Lisabonské smlouvy (2009), která výrazně posílila pravomoce Výboru regionů a také upravila jeho celkové fungování. Maastrichtská smlouva určila Výboru regionů následujících pět oblastí konzultace: školství a mládež, kultura, ochrana veřejného zdraví, ekonomická a sociální soudružnost, transevropské sítě a sítě energetické infrastruktury, v průběhu času se však ukázala potřeba tyto pravomoce rozšířit, tomu se stalo v Amsterdamské smlouvě, kde je zakotveno rozšíření oblastí působnosti povinných konzultací o dalších pět oblastí (sociální politika, politika zaměstnanosti, životní prostředí, odborné školení pracovníků, doprava) a možnost Evropského parlamentu podat svou žádost o vypracování stanoviska. Smlouva z „Nice“ stanovila rozhodnutí, že členové Výboru musejí být politicky odpovědní nebo musejí mít volební mandát. Členové by také měli být voleni obyvateli jednotlivých regionů a ne dosazováni Radou. Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost 1. ledna 2009 výrazně posílila úlohu Výboru regionů. Smlouva s sebou přinesla několik reformních změn, které výrazně posílily úlohu Výboru v Unii a mají větší dopady na institucionální strukturu Evropské unie.

Členská základna Výboru regionů je tvořena 344 zástupci z členských států Unie. Česká republika má vyhrazeno pro své zastupování dvanáct křesel pro stálé členy a jejich dvanáct zástupců, bohužel v současné době je jmenováno pouze jedenáct zástupců a jejich náhradníků, protože jmenování a dosazování zástupců do Evropských institucí je nadstandardně dlouhé v porovnání s ostatními zeměmi Unie, což podle autora této práce vrhá špatné světlo na fungování institucí a zbytečné protahování některých procedur v České republice. V současné době je jmenováno nejvíce členů z politické strany ČSSD (59 % - 13 členů), ze strany ODS je pouze jeden člen (4,6 %), což může způsobit zkreslení prosazovaných zájmů České republiky ve Výboru regionů. Ostatní politické strany jsou zastoupeny pouze v počtu 1 až 3 zástupců (blíže viz tabulka č. 1 této práce). Členové politické strany ČSSD se automaticky zařazují do frakce Evropského parlamentu PES, členové strany KDU – ČSL jsou automaticky

zařazení do frakce EPP. Každý člen české delegace má nárok být ve dvou komisích Výboru. V české delegaci je v současné době pět hejtmanů, jeden zástupce hejtmana, tři primátoři, jeden zastupitel města a jeden starosta. Dle názoru autora by bylo lepší řešení ve jmenování zástupců s co nejvyšším polem působnosti ve svém regionu, při jmenování starostů či primátorů může dojít k prosazování zájmů pouze malé lokality, a to by zde mohlo přinést znevýhodnění některých území vůči těm, co mají za své zástupce například hejtmany.

Součástí této bakalářské práce je dotazníkové šetření s českými zástupci ve Výboru regionů. Ze získaných odpovědí od respondentů lze usuzovat, že respondenti mají velké ambice pro práci v komisích (Stanislav Eichler – ECOS, ENVE, Jaroslav Palas – EDUC, COTER, Roman Línek – ECOS, CIVEX, Petr Osvald – COTER, CIVEX), kde mohou prostřednictvím jejich členství lépe prosazovat zájmy svého regionu. Zástupci se také aktivně zapojují do navazování vztahů s ostatními regiony či nečlenskými zeměmi (Roman Línek – člen Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství CORLEAP, která navazuje vztahy s východními nečlenskými zeměmi). Dle názoru autora jsou práce a výstupy z činnosti Výboru regionů (například v době celosvětové hospodářské krize) nezbytné pro správné provádění politik Evropské unie a pro nejefektivnější směřování toku finančních prostředků do slabších oblastí pro dosažení co největšího vyrovnání životní úrovně na území Evropské unie. Výbor regionů je nejmladší institucí Evropské unie a jeho vývoj není zdaleka ještě u konce, ale zakládání institucí typu Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP) a Evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) je tím správným směrem, kterým Výbor regionů a Evropská unie směřují, pro dosažení lepší spolupráce mezi regiony a s nečlenskými zeměmi, která je v dnešní době celosvětové globalizace nezbytná.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. *ABC práva Evropských společenství*. Praha : Informační centrum Evropské unie, 2001. 116 s. ISBN 80-238-7448-9.
2. DRULÁK, P. *Podíl obecních a krajských samospráv na zahraniční politice ČR*. Praha : Ústav mezinárodních vztahů, 2004. 87 s. ISBN 978-80-86140-56-8.
3. DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, Katedra evropských studií a veřejné správy 2007. 343 s. ISBN 978-80-86708-32-4.
4. *Evropská rada v roce 2010*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2011. 46 s. ISBN 978-92-824-2820-7.
5. *Evropský parlament*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2010. 59 s. ISBN 978-92-821-3015-9.
6. *Evropský veřejný ochránce práv*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2011. 6 s. ISBN 978-92-9212-276-8.
7. FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. 743 s. ISBN 80-7325-015-2.
8. FIALA, P., PITROVÁ, M. *Rozšiřování ES/EU*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2003. 248 s. ISBN 80-210-3041-0.
9. FONTAINE, P. *Evropa ve 12 lekcích*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2010. 80 s. ISBN 978-92-79-17501-5.
10. *Jak funguje Evropská unie*. Lucemburk : Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 46 s. ISBN 92-79-03649-1.
11. *Jednací řád evropsko – středomořského shromáždění*. Agadir : Výbor regionů, 2011. 5 s.
12. KÖNIG, P., LACINA, L., PŘENOSIL, J. *Učebnice evropské integrace*. Brno : Barrister & Principál, 2007. 416 s. ISBN 978-80-7364-044-6.
13. *Nová smlouva: nová úloha pro regiony a místní orgány*. Brusel : Výbor regionů, 8 s.
14. PLICHTA, D. *Česká otázka a Evropská unie*. Praha : Market System, s.r.o., 2001. 159 s. ISBN 80-239-2229-7.
15. *Soud pro veřejnou službu*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2011. 6 s. ISBN 978-92-829-1121-1.
16. *Souhrnná zpráva o fungování Evropské unie 2010*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské Unie, 2011. 136 s. ISBN 978-92-79-17479-7.
17. *Tribunál*. Lucemburk : Úřad pro úřední tisky, 2011. 14 s. ISBN 978-92-829-1077-1.
18. TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha : Leges, 2010. 304 s. ISBN 978-87212-60-8.
19. VEBER, V. *Dějiny sjednocené Evropy*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. 645 s. ISBN 80-7106-663-X.

Elektronické zdroje

1. *Agentury a decentralizované orgány* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-22]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/agencies/index_cs.htm>.
2. *CAFA* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78&sm=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78>>.
3. *Co je Výbor regionů (VR)* [online]. Praha : Hlavní město Praha, 2012 [cit. 2012-02-29]. Dostupný z WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/stary_web/obcan/eu/summit/co_je_vybor_regionu_vr.html>.
4. *Committee of the Regions at a glance – Činnost Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
5. *Committee of the Regions at a glance – Generální sekretariát* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
6. *Committee of the Regions at a glance – Generální tajemník* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
7. *Committee of the Regions at a glance – Komise VR* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
8. *Committee of the Regions at a glance – Národní delegace* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
9. *Committee of the Regions at a glance – Plenární zasedání* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.
10. *Committee of the Regions at a glance – Politické skupiny* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/DocumentTemplate.aspx?view=folder&id=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b&sm=a3ee4f1b-82cc-41af-96b2-0430fd9f077b>>.

11. *Členové Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-9]. Dostupný z WWW: <<http://cormembers.cor.europa.eu/cormembers.aspx?critName=&critCountry=CZ&critFunction=MEM%7CALT&critGroup=&critDossier=&iaction=Vyhledat>>.
12. *Členové Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=90178593-c7ed-4e16-822f-ae06c1453c22&sm=90178593-c7ed-4e16-822f-ae06c1453c22>>.
13. *Ekonomika EU* [online]. Brusel : Evropská unie, 2012 [cit. 2012-3-4]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/facts-figures/economy/index_cs.htm>.
14. *Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-5]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAtWorkTemplate.aspx?view=folder&id=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e&sm=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e>>.
15. *Evropské volby 2009* [online]. Brusel : Evropský parlament, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupný z WWW: <http://www.evropsky-parlament.cz/ressource/static/images/election/EE_results_II.JPG>.
16. *Historie Evropské unie* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-10-24]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_cs.htm>.
17. *Historie Evropské unie* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-10-27]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/eu-history/1945-1959/foundingfathers/monnet/index_cs.htm>.
18. *Historie EU* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-10-29]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/53/15966schumann_podpis_evropske_dohody_pr_o_lidska_prava_1950.JPG>.
19. *Hospodářský a sociální výbor* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/85/sekce/hospodarsky-a-socialni-vybor/>>.
20. *Interinstitucionální orgány* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-22]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/interinstitutionalbodies/index_cs.htm>.
21. *Komise Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-1-19]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAtWorkTemplate.aspx?view=folder&id=f4730b2b-a0e7-4047-b13d-1396fe1361a7&sm=f4730b2b-a0e7-4047-b13d-1396fe1361a7>>.
22. *Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství (CORLEAP)* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-4]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAtWorkTemplate.aspx?view=folder&id=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece&sm=d15a0605-0fb1-427d-b8e4-b78233dcaece>>.

23. *Krajský úřad Plzeňského kraje – Nová Česká delegace zahajuje práci ve Výboru regionů EU* [online]. Plzeň : Krajský úřad Plzeňského kraje, 2012 [cit. 2012-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-plzensky.cz/cs/article/nova-ceska-delegace-zahajuje-praci-ve-vyboru-regionu-eu>>.
24. *Legislativní procesy rozhodování v EU* [online]. Businessinfo, 2009 [cit. 2011-10-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/legislativni-procesy-a-rozhodovani-v-eu/1000520/51524/>>.
25. *Maastrichtský chrám* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-11]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/53/16055-maastrichtsky_chram.jpg>.
26. *Platforma pro monitorování strategie Evropa2020* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2012 [cit. 2012-3-6]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/CoRAWorkTemplate.aspx?view=folder&id=f2899625-1cfd-41b9-87bb-7d1bb97d2de5&sm=f2899625-1cfd-41b9-87bb-7d1bb97d2de5>>.
27. *Počet obyvatel EU poprvé překročil půl miliardy* [online]. Praha : ČTK, 2011 [cit. 2010-1-19]. Dostupný z WWW: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/pocet-obyvatel-eu-poprve-prekrocil-pul-miliardy_155732.html>.
28. PROKOP, Z. *Nová česká delegace zahajuje práci ve Výboru regionů EU* [online]. Plzeň : Krajský úřad Plzeňského kraje, 2010 [cit. 2010-2-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-plzensky.cz/cs/article/nova-ceska-delegace-zahajuje-praci-ve-vyboru-regionu-eu?sekce=all>>.
29. *Předsednictvo Výboru regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78&sm=d0808c8c-0d54-4f66-8fc2-0eed601ddc78>>.
30. *Rozpočet* [online]. Brusel : Evropská unie, 2012 [cit. 2012-3-18]. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-cs.htm>>.
31. SRNOVÁ, E. *Výbor regionů přivítal nové české delegáty za města a obcí* [online]. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2012 [cit. 2012-3-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.smocr.cz/cz/obce-a-evropa/vybor-regionu-privital-nove-ceske-delegaty-za-mesta-a-obce.aspx>>.
32. *Stanovisko Výboru regionů k automobilovému průmyslu* [online]. Brusel : Ertico, 2012 [cit. 2012-3-3]. Dostupný z WWW: <<http://www.ertico.com/committee-of-the-regions-opinion-on-the-automotive-sector/>>.
33. *Tvorba legislativních návrhů v EU a zapojení vlády a parlamentu ČR* [online]. Praha : Senát parlamentu ČR, 2011 [cit. 2011-1-3]. Dostupný z WWW: <http://www.senat.cz/evropa/zakladni/tvorba_legislativnich_navhu_big.png>.
34. *Účast na rozhodování* [online]. Občanská společnost, 2011 [cit. 2011-10-22]. Dostupný z WWW: <<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?apc=uj--1-&t=316410>>.
35. *Výbor regionů* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/cor/index_cs.htm>.

36. *Výbor regionů* [online]. Brusel : Výbor regionů, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW:
<<http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341&sm=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341/>>.
37. *Výbor regionů – logo* [online]. Brusel : Evropská unie, 2011 [cit. 2011-11-21]. Dostupný z WWW:
<http://europa.eu/rapid/exploit/2010/10/COR/CS/r10_70.csi/Pictures/100000000000026600000199477AED3.jpg>.
38. *Výbor regionů* [online]. Businessinfo, 2011 [cit. 2006-2-14]. Dostupný z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikani-v-eu/legislativni-procesy-a-rozhodovani-v-eu/1000520/51524/>>.
39. *Výbor regionů* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2011 [cit. 2011-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/86/sekce/vybor-regionu/>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Robert Schuman při podpisu Evropské úmluvy o lidských právech.....	14
Obrázek 2: Maastrichtský chrám.....	18
Obrázek 3: Schéma tvorby legislativních návrhů v EU a zapojení vlády a parlamentu ČR.....	25
Obrázek 4: Logo – Výbor regionů	36

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Zastoupení českých politických stran ve Výboru regionů.....	43
Tabulka 2: Příjmy a výdaje Evropské unie a Výboru regionů 2006 - 2012.....	52

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Frakce Evropského parlamentu po volbách 2009.....	29
---	----

SEZNAM ZKRATEK

ALDE – Evropští liberální demokraté

CIVEX – Komise pro občanství, správu, institucionální a vnější věci

COTER – Komise pro politiku územní soudružnosti

ECOS – Komise pro hospodářskou a sociální politiku

EDUC – Komise pro vzdělávání, mládež, kulturu a výzkum

EHS – Evropské hospodářské společenství

EMS – Evropský měnový systém

ENVE – Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku

EPP – Evropská lidová strana

ES – Evropské společenství

ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli

EU – Evropská unie

EUROATOM – Evropské společenství pro atomovou energii

EZVO – Evropská zóna volného obchodu

JEA – Jednotný evropský akt

NAT – Komise pro přírodní zdroje

PES – Strana evropských socialistů

UEN - EA – Reformní strana a Evropská aliance

VR – Výbor regionů

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1: Odpověď na otázky – MUDr. Jiří Běhounek
- Příloha č. 2: Odpověď na otázky – Mgr. Stanislav Eichler
- Příloha č. 3: Odpověď na otázky – Ing. Roman Línek
- Příloha č. 4: Odpověď na otázky – Ing. Petr Osvald
- Příloha č. 5: Odpověď na otázky – Ing. Jaroslav Palas
- Příloha č. 6: Odpověď na otázky – Ing. Martin Tesařík
- Příloha č. 7: Odpověď na otázky – Ing. Bc. Robert Zeman
- Příloha č. 8: Základní informace o Evropské unii

Příloha č. 1: Odpověď na otázky – MUDr. Jiří Běhounek

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„Hlavními prosazovanými prioritami je regionální spolupráce v Evropě, rozvoj zdravotnictví, zemědělství, stabilizace oblasti dopravy a ochrana vodních zdrojů.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Politická příslušnost moje rozhodování ovlivňuje minimálně. Naopak vztah k našemu kraji mě pak v rozhodování ovlivňuje velmi.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

„Dle mého názoru ČR málo získává spojení pro naše zájmy. Díky postojům a vnímání nejsme významnými hráči v EU.“

4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

„Objektivnosti nemohu posoudit. Vždy bude někdo spokojenější a jiný spokojený méně, nebo vůbec. Důležité je, aby to nebyli stále titíž.“

5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

„Považuji za sporné možnosti spolupráce s našimi europoslanci.“

6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*

„Nemohu posoudit, nejsem členem, ale náhradníkem.“

Příloha č. 2: Odpověď na otázky – Mgr. Stanislav Eichler

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„Hlavním tématem je vše, co souvisí se změnou legislativy ohledně Evropského seskupení pro územní spolupráci. LK tento nástroj potřebuje a považuji pro LK za velmi výhodné, že hejtman LK může na toto téma legislativu ovlivnit. Další témata jsou odvozená od mého působení v komisích ECOS a ENVE.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Příslušnost ke skupině PES je zásadním determinujícím faktorem mé činnosti ve VR. Až na výjimky typu jaderná energetika či společná zemědělská politika táhneme za jeden provaz. Dobrým příkladem je společné úsilí členů PES o definici prosazení společných pravidel a podpory sociálního bydlení.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

„Je srovnatelná, nicméně trpíme již notoricky známým faktem, že jsme malým státem. Tato omezená manévrovací schopnost se projevuje ve všech orgánech EU.“

4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

„Diskriminace je slovo, které bych nepoužíval. Samozřejmě, že síla velkých zemí nás mnohdy přehlasuje. Tak jsou ale karty dnes rozdány, logiku takto postavený společný evropský dům má a my toto respektujeme.“

5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

„Nejsem si vědom negativních vlivů.“

6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*

„VR má jakési nepsané výhradní právo k tématům spojených s regionální politikou. Mnohdy VR tento limit překračuje a dostává se do střetu s EP či EK.“

Řešení je jediné možné: naplnění vize Evropy regionů, a tímto posílení mandátu regionů v evropské struktuře.“

Příloha č. 3: Odpověď na otázky – Ing. Roman Línek

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„V rámci Výboru regionů pracuji v komisích ECOS a CIVEX a na jejich zaměření na ekonomickou, sociální, občanskou a zahraniční relaci EU zejména orientuji své priority. Konkrétně jsem jediný český zástupce v Konferenci Východní partnerství (CORLEAP), kde 18 zástupců EU a 18 zástupců 6 východoevropských nečlenských zemí vzájemně se setkávají a spolupracují na přiblížení veřejné správy, zejména na regionální úrovni. Jedná se o Bělorusko, Ukrajinu, Moldávii, Gruzii, Arménii a Azerbajdžán. V minulosti jsem také byl zpravodajem materiálu k problematice Bílé knihy o stárnutí Evropy, imigrace a mezigenerační solidarity. Pochopitelně práce ve Výboru je velmi široká a záleží na aktuálních tématech, mezi které řadím organizaci fungování strukturálních fondů v období 2013 – 2020.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Jako člen KDU-ČSL automaticky působím ve frakci Výboru regionů Evropské lidové strany (ELS). Ta je největší politickou frakcí, její politické působení mým názorům a postojům k řešení problémů většinou konvenuje. Nikdy jsem nebyl nucen k žádnému hlasování proti své vůli. Regionální příslušnost mě determinuje spíše tak, že se snažím stát při rozhodování o problémech na straně zájmů regionů střední Evropy, nových členských zemí. Možnost prosadit něco speciálního pro Pardubický či jiný kraj je na úrovni Výboru regionů iluzorní.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

„Česká delegace vzhledem ke střídání složení po každých krajských či komunálních volbách a zdlouhavému procesu jmenování nových členů je často po řadu měsíců v neúplném složení. Tento fakt spolu se skutečností, že jsme poměrně nová členská země, nám neumožní prosadit vše, co bychom považovali za dobré, zejména v porovnání s 15 staršími členskými zeměmi. Několikrát jsme se při prosazování stanoviska úspěšně spojili se skupinou menších a středních zemí napříč celou EU.“

- 4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

„Nesetkal jsem se zde za 8 let působení v pozici člena s žádnou zřejmou diskriminací některých regionů či členských zemí. Členové výboru si jsou vzhledem ke svému regionálnímu či komunálnímu názoru často bližší oproti představitelům vlád členských zemí.“

- 5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

„Za negativum považuji fakt, že Výbor regionů přes dílčí posílení pravomocí Lisabonskou smlouvou je pouze konzultační orgán pro EK, ER, EP v realizaci jejich evropských politik.“

- 6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*

„Část věcí ke změně jsem již zmínil v předchozích odpovědích. Doporučil bych posílení rozhodovací role Výboru regionů, a to zejména v těch oblastech, které mají přímý dopad na regionální úroveň. Dále je k diskuzi jak lépe zajistit, aby vzhledem k povinnostem členů Výboru regionů doma, které je časově limitují v práci pro Výbor regionů, skutečně rozhodovali volení politici s mandátem a ne úředníci Výboru. Tím by se neprohluboval často citovaný evropský demokratický deficit, ale právě naopak.“

Příloha č. 4: Odpověď na otázky – Ing. Petr Osvald

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„Od poloviny příštího roku budu 1. vice presidentem komise COTER. V současné době jsem zpravodajem pro nařízení pro Evropskou územní spolupráci. Tudíž mojí prioritou je příprava nového programového období 2014-20.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Osobně se snažím politický pohled zcela potlačovat - podstatné je, co z EU ČR získá. Politický pohled se uplatňuje spíše u záležitostí týkající sociálních věcí atd.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

„Bez komentáře.“

4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

„Vždy někdo vyhraje (to je v jakékoliv záležitosti EU, národní atd.) Podstatné je umět komunikovat hledat spojence a přesvědčovat. Vyhraje ten, komu se to povede. Často se nám podařilo spojit malé země a přehlasovat velké. Je to o práci komunikaci a schopnosti argumentovat ne o aroganci a uplácení. Proto řada lidí z ČR nemůže EU pochopit (to je též odpověď na předchozí otázku).“

5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

„A na toto také odpovídá předchozí.“

6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*

„Záleží na vás, jak Výbor dokážete využít. Pokud děláte zpravodaje, umožňuje vám to prosazovat názory u ostatních orgánů EU. Když si za svým stanoviskem jdete, můžete skutečně něčeho dosáhnout. Já jsem cca. před 3 roky dělal zpravodaje na satelitní navigace (Galileo). V rámci svého zpravodajství jsem se aktivně účastnil řady konferencí a mezinárodních jednání, kde jsem nezapomněl

vždy vysvětlit, jaké výhody by přineslo umístění do Prahy. Neskromně si troufám tvrdit, že jsem k získání Galilea do ČR trochu přispěl. (Vládní zmocněnec pro: Galileo - Karel Dobeš by vám to potvrdil). Je prostě na nás (a to platí obecně ve vztahu k EU), zda budeme pasivně přihlížet, nadávat anebo se snažit něco prosadit. Ta třetí varianta je trochu dřina. Ještě jedna poznámka: Pokud chcete v EU opravdu fungovat a něco prosazovat, musí vám ostatní důvěřovat. To je práce na několik let, to se vám nepovede za měsíc ani za půl roku. Pokud uděláte jakýkoli faul nebo podraz, tak jste skončil a to u všech - jak pro Čechy nepochopitelné, co?“

Příloha č. 5: Odpověď na otázky – Ing. Jaroslav Palas

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„Naším společným zájmem ve vedení MSK je jednoznačně zapojit se do vyjednávání o budoucím mechanismu rozdělování prostředků EU pro programovací období 2014 - 2020. Má-li se myslet vážně myšlenka o EU jako o "Evropě regionů", pak by bylo správné, aby regiony užívaly vlastní na národních vládách relativně nezávislé zdroje finančních prostředků. Chceme tedy pokračovat v dobré praxi vlastního regionálního operačního programu a posunout tento mechanismus i o patro výš projektem Evropského seskupení územní spolupráce TRITIA s vlastním programem pro spolupracující regiony v ČR, Polsku a Slovensku. Projekt připravujeme ve spolupráci našeho kraje s Opolským a Slezským vojvodstvím a Žilinským samosprávným krajem.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Má příslušnost k politické straně (ČSSD) měla hlavní roli na počátku, při formulování programu nové krajské vlády. Ten zase zohlednil reálné potřeby regionu. Další praxi pak s kolegy ve vedení kraje chápeme jako prosazování a realizaci kroků, u nichž stojí na prvním místě objektivní zájmy a potřeby 1,2 mil. obyvatel Moravskoslezského kraje při respektování zájmů společného postojení regionů a municipalit z České republiky.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

6) *Naplnuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle vašeho názoru změnit?*

Odpovědi na otázky 3 - 6

„Jedním z orgánů EU pro prosazování zájmů regionů je Výbor regionů; má poradní funkci (zatímco EP je orgán zákonodárný, EK orgán exekuční). Prosazuje

názory místních a regionálních orgánů na právní předpisy EU v otázkách místní a regionální správy, jako je regionální politika, životní prostředí, vzdělání a doprava, a to předkládáním stanovisek k návrhům Komise. Výbor regionů (VR) je politické shromáždění. Pracuje na principu zastupitelské demokracie a principu subsidiarity.

VR tvoří jednotlivé delegace členských zemí. Česká delegace má 12 členů (7 členů nominuje Asociace krajů ČR a 5 členů je nominováno Svazem měst a obcí ČR). Úspěšnost v prosazování národních zájmů je proto závislá na práci celé delegace jako celku, ale i na jednotlivých členech (práce v politických frakcích a 6 komisích). Ve VR, však dochází k pomyslnému rozdělení na velké, středně velké a malé státy. Proto je nutná v důležitých otázkách i semknutost a společný postup, zejména u středních nebo menších států.

Příklad:

Po vstupu nových zemí do EU dojde i k novému proporcionálnímu uspořádání VR. VR ustavil ad hoc komisi k budoucímu složení VR. Komise byla pověřena přípravou návrhu usnesení k otázce budoucího složení VR a jeho prezentací na plenárním zasedání v červnu 2010, aby mohlo být přijato a poté předloženo Komisi a Radě. Česká republika se nachází mezi středně velkými státy, tedy společně s dalšími 12 státy by dle dokumentu měla ztratit 1 místo plnoprávného člena a 1 místo náhradníka.

Výbor regionů dosud vysvětloval potřebu přeskupení počtů, alokovaných jednotlivým zemím, s ohledem na rozšíření a pevně daný strop 350 členů. Návrh složení Výboru regionů však vůbec nereflektoval potřebu „nechat stranou“ místa pro nové členské státy a pouze zvyšoval počet členů ze současných 344 na 350. Dokument de facto pouze re-distribuoval místa mezi současné členské delegace, tj. jeho jediným výstupem bylo, že velké členské země by posílily a středně velké členské země by ztratily. Česká delegace společně s ostatními národními delegacemi středně velkých zemí prosadila na zasedáních pracovní skupiny 30 pozměňovacích návrhů a na plenárním zasedání 6. 10. 2010 byly tyto návrhy prohlasovány. Otázka nového uspořádání VR tak bude řešena až po přijetí dalších zemí do EU.

Výbor regionů vnímám jako důležitý nástroj umožňující hájit zájmy regionů. Nicméně také v případě VR platí, že k prosazování národních resp. regionálních zájmů je vždy potřeba dosáhnout konsensu. Jinými slovy, i v deklarované Evropě regionů, bez

aktivní spolupráce členů národních delegací v komisích a bez společného postupu nelze úspěšně prosazovat zájmy menších států, potažmo regionů.“

Příloha č. 6: Odpověď na otázky – Ing. Martin Tesařík

1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*

„Mandát hejtmána je na období 2008 až 2012 a senátora na léta 2010 až 2016. Nicméně, s ohledem na charakter dotazů se k nim budu vyjadřovat z pozice senátora Parlamentu ČR, a proto si dovolím hovořit o prioritách na volební období 2010 až 2016. Mou prioritou v podstatě bude co nejlépe naplnit motto, se kterým jsem šel do voleb, a to zní: „Hájím tradice a zájmy Hané.“

2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*

„Příslušnost k politické straně, tedy k sociální demokracii, se na mém postoji k zákonům projednávaným v Senátu bezesporu odráží, protože k nim přistupuji ve světle hodnot a principů, které reprezentuje tato politická strana. To znamená hodnot, kvůli kterým jsem do ní vstoupil. Příslušnost a dopady na region, který v Parlamentu reprezentuji, jsou přirozeně také významným kritériem.“

3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*

„Těžko to lze srovnávat, protože s ohledem na rozložení „sil“ v orgánech EU se nemůžeme rovnat se zeměmi, jakou jsou Francie nebo Německo. Nicméně se nám v tomto volebním období daří v Senátu úspěšně využívat možnosti vyjadřovat se a zaujímat stanoviska k pozicím naší vlády na jednáních orgánů EU. Sociální demokracie v Senátu se tak snaží hájit národní zájmy nejlépe, jak jí to jednací řád a Ústava umožňují.“

4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*

„Myslím si, že lze těžko srovnávat pozici ČR a některých již výše zmíněných zemí.“

5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*

„Mými zájmy jsou zájmy obyvatel mého volebního obvodu a celé České republiky. Hlavním negativním vlivem při jejich prosazování je nekompromisní hlasovací mašinérie koalice ve Sněmovně, která smete ze stolu veškeré návrhy Senátu, se kterými se neztotožňuje.“

6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*

„Osobně si myslím, že se tento orgán snaží svou úlohu naplňovat relativně úspěšně. A o návrzích na změnu je zde těžké hovořit, protože by to bylo na obsáhlejší diskusi, než umožňuje tento rozhovor.“

Příloha č. 7: Odpověď na otázky – Ing. Bc. Robert Zeman

- 1) *Jaké jsou Vaše zájmy a priority, které prosazujete v období 2010 - 2015?*
„Rád bych se zapojil do práce CIVEX - zahraniční směr CoR z důvodu zájmu o země Východního partnerství.“
- 2) *Jakým způsobem ovlivňuje Vaše příslušnost k politické straně a regionu Vaše rozhodování?*
„Málo, jsem nezávislý reprezentant. Do frakce pravděpodobně půjdu konzervativní – EPP.“
- 3) *Je podle vašeho názoru kvalita prosazovaných zájmů ČR z hlediska obsahu srovnatelná s ostatními zeměmi EU?*
„Nedokážu odpovědět.“
- 4) *Je schvalování a prosazovaných zájmů jednotlivých regionů objektivní a nedochází zde k diskriminaci některých regionů či členských zemí?*
„Nedokáži odpovědět, ale jsou regiony silnější a slabší.“
- 5) *Jaké jsou podle vašeho názoru negativní vlivy ovlivňující prosazování Vašich zájmů?*
„Nedokáži zatím odpovědět - nemám odpovídající zkušenosti.“
- 6) *Naplňuje Výbor regionů jako instituce Vaše očekávání a splňuje efektivně svoji funkci? Co je potřeba dle Vašeho názoru změnit?*
„Nedokáži zatím odpovědět - nemám odpovídající zkušenosti.“

Příloha č. 8: Základní informace o Evropské unii

Internetová doména: .eu

Časové pásmo:⁹⁴ UTC 0 až 2, se zámořskými územími -4 až +4

Zeměpisný charakter Evropské unie:⁹⁵

- Rozloha: 4 325 675 km²
- Počet obyvatel k 1. lednu 2010: 501,26 milionu (Německo 81,7 mil., Francie 64,7 mil., Velká Británie 62 mil.)⁹⁶

Úřední jazyky: Evropská unie využívá pro komunikaci 23 úředních jazyků, jsou to:⁹⁷ angličtina, bulharština, čeština, estonština, finština, irština, italština, francouzština, litevština, lotyština, maďarština, němčina, maltština, nizozemština, polština, slovinština, slovenština, švédština, řečtina, španělština, dánština, portugalská a rumunština.

Seznam členských a kandidátských zemí do Evropské unie:⁹⁸

- *Seznam členských zemí Evropské unie* sčítá 27 členů: Česká republika, Německo, Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie, Slovensko, Rakousko
- *Seznam kandidátských zemí do Evropské unie* sčítá 3 země: Chorvatsko, Makedonie, Turecko
- *Seznam potencionálních kandidátských zemí do Evropské unie* sčítá 5 zemí: Černá Hora, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Albánie,
- *Země, které odmítly vstup v referendu do Evropské unie, jsou:* Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island

⁹⁴ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 250.

⁹⁵ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 250.

⁹⁶ *Počet obyvatel EU poprvé překročil půl miliardy* [online]. Praha : ČTK, 2011 [cit. 2010-1-19]. Dostupný z WWW: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/pocet-obyvatel-eu-poprve-prekrocil-pul-miliardy_155732.html>.

⁹⁷ DUŠEK, J. *Historie a organizace Evropské unie*. České Budějovice, 2007, s. 250.

⁹⁸ FONTAINE, P. *Evropa ve 12 lekcích*. Lucemburk, 2010, s. 14 - 15.